

รายงานวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาคณะ
วิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2

ผู้วิจัย

วิภาณี เพ็งเนตร

TNI

สำนักวิชาพื้นฐานและภาษา

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

2557

คำนำ

รายงานการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอิง จากสำนักวิชาพื้นฐานและภาษา สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น และโดยผู้อำนวยการสำนักวิชาพื้นฐานและภาษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณวิมล รุ่งธีระ ช่วยเหลือแนะนำด้วยความเมตตา นับแต่เริ่มต้นจนสำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น รองศาสตราจารย์ ดร. บัณฑิต ไรจน์อารยานนท์ ที่ให้การสนับสนุนผู้วิจัยได้ทำการวิจัยตลอดปีการศึกษา และได้ให้ทุนอุดหนุนในการทำการวิจัยครั้งนี้ และได้อนุเคราะห์ผู้วิจัยให้ได้รับความสะดวกสบายในการดำเนินการวิจัยด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นปีการศึกษา 2557 ในการให้ความร่วมมือในการทดลองเพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเป็นอย่างดี

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอน้อมระลึกถึงพระคุณบุพการี บิดามารดา และครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนตลอดมา คุณค่าความดีงามและประโยชน์อันพึงมีจากรายงานการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ บิดาและผู้อุปการคุณที่ล่วงลับไป และขอขอบคุณเพื่อนๆ คณาจารย์สำนักวิชาพื้นฐานและภาษาที่ทำให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือตลอดมา

วิภาณี เพ็งเนตร

19 พ.ค. 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ให้ได้ตามเกณฑ์ 75/75 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อกิจกรรมและแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 42 คนได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling Technique) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและบททดสอบย่อยประจำคาบเรียนจำนวน 8 คาบเรียน แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ

การทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง 8 คาบเรียน คาบเรียนละ 75 นาที รวมทั้งสิ้น 12 สัปดาห์ ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเมื่อเรียนจบในแต่ละคาบเรียน ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบประจำคาบเรียนและตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนหลังจากที่เรียนจากแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ครบทั้ง 8 คาบเรียน ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้

สถิติ t-test แบบจับคู่เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน จากบทเรียน ใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจต่อวิธีการสอนในแต่ละคาบเรียน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในชั้นทดลองภาคสนาม มีค่าเท่ากับ 63.78/72.62 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 จึงแสดงว่าแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ในส่วนของแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษหลังเรียนและในส่วนแบบทดสอบประจำคาบเรียนมีความยากเกินไป
2. ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สูงกว่าความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้ง 8 คาบเรียน มีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 (S.D.= 0.52) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

คำสำคัญ: วิธีการเรียนการสอนฟังภาษาอังกฤษ, แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษ

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to develop English communicative listening lessons for the 2nd year engineering students, 2) to compare the students' listening proficiency before and after learning through English communicative listening lessons for the 2nd year engineering students, and 3) to find out the students' satisfaction towards the learning through English communicative listening lessons for the 2nd year engineering students in 8 lessons.

The subjects were 42 second-year engineering students at Thai-Nichi Institute of Technology who enrolled English for Communication 3 course during their first academic year 2014 derived through Simple Random Technique. The experiment consisted of 8 lesson plans, 8 unit tests, English listening proficiency test, and a questionnaire for surveying the students' satisfaction on English communicative listening lessons for the 2nd year engineering students. The experimental process and data collection were conducted as follows: The subjects were given a 100-item of English listening proficiency pretest followed by 8 units of English communicative listening lessons for the 2nd year engineering students over 8 class sessions in 12 weeks. After the completion of each lesson, the English listening unit test was examined to measure the

subjects' English listening proficiency, and a questionnaire was used for surveying the subjects' satisfaction on their English listening lessons.

The t-test was used to compare the subjects' English listening proficiency before and after the class. The average of the eight English listening unit test scores was compared with the post-test scores in order to determine the efficiency of the English communicative listening lessons for the 2nd year engineering students. The mean and standard deviation of the questionnaire were used to measure the students' satisfaction on the learning approach.

The results of the study were as follows:

1. English communicative listening lessons for the 2nd year engineering students was under the Effective criteria set (75/75) as the students scored 63.78/72.62.
2. The students' English listening proficiency after learning through English communicative listening lessons was statistically significant differences at 0.05 level.
3. The students had a high level of satisfaction on English communicative listening lessons in overall ($\bar{x} = 4.12$).

Keywords: *Teaching English Listening Skill, English Communicative Listening Lessons*

สารบัญ

บทที่

หน้า

คำนำ

บทคัดย่อ

Abstract

สารบัญ

สารบัญตาราง

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
	สมมติฐานของการวิจัย.....	5
	ขอบเขตของการวิจัย.....	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2	วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการการสอนการฟัง.....	9
	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในการการสอนการฟัง.....	25
	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการสร้างและพัฒนาแบบฝึกหัด.....	34
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
	งานวิจัยในประเทศ.....	41
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	44
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	46
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
	การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย.....	46
	วิธีดำเนินการทดลอง.....	51
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิจัย.....	58
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการ ฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 75/75.....	58
	ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษ ของนักศึกษา ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการ ฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2.....	62
	ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อหาระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อ แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษา วิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2.....	64
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	68
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	68
	สรุปผลการวิจัย.....	70
	อภิปรายผล.....	71
	ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	74
	บรรณานุกรม.....	76
	ภาคผนวก.....	83
	ก. แบบสอบถามความพึงพอใจการพัฒนาแบบฝึกทักษะการฟัง ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2.....	84
	ข. ตัวอย่างข้อสอบการฟัง.....	87
	ประวัติย่อผู้วิจัย.....	90

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบประจำคาบเรียนของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและแบบทดสอบหลังเรียนในชั้นการทดลองรายบุคคล.....	52
2 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบประจำคาบเรียนของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชั้นการทดลองกลุ่มเล็ก.....	53
3 แสดงคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับคะแนนเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบแต่ละคาบเรียน.....	59
4 แสดงค่าร้อยละของคะแนนจากการทำแบบทดสอบประจำคาบเรียนของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและค่าร้อยละของคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง.....	60
5 แสดงคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการเรียน ด้วยแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 และผลต่างของคะแนนในการทดสอบ.....	62
6 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนน ผลต่างเฉลี่ย และค่าทดสอบ t ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 42 คน.....	63
7 แสดงค่าระดับคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร.....	65

TNI

TAHITI - NICHU INSTITUTE OF TECHNOLOGY

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญต่อคนไทยเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะทางด้านการศึกษาซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเนื่องไปถึงการประกอบอาชีพ การติดต่อสื่อสารกับนานาชาติอารยประเทศ ฤทัยรัตน์ ปานจรินทร์ (2556) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทและความสำคัญของภาษาอังกฤษนี้เป็นแรงผลักดันให้คนเราต้องเรียน ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดและ เทคโนโลยีต่างๆ กับชาวต่างชาติตลอดจนทำความเข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวต่างชาติด้วย และในปัจจุบันนี้ การศึกษาภาษาอังกฤษในประเทศไทยนั้น ก็เป็นแนวการเรียน การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative approach) ซึ่งเป็นแนวการสอนพื้นฐานความเชื่อ ที่ว่า “ภาษา คือ ระบบที่ใช้ในการสื่อสารหรือสื่อความหมาย” และมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษา เพื่อสื่อความหมายได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพสังคมการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้ประสบความสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับวิธีการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นสิ่งสำคัญ

นอกจากนี้ภาษาอังกฤษยังมีความสำคัญต่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและในชีวิตการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี 2015 หรือปี 2558 ประเทศต่างๆ ในอาเซียน 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา จะรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN COMMUNITY) ซึ่งหมายความว่า ประชาชนในแต่ละประเทศ จะต้องติดต่อสื่อสารกันในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา

ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี การท่องเที่ยว และอื่นๆ โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องการทำงานในประชาคมอาเซียน ดังกฎบัตรอาเซียนข้อ 34 ที่บัญญัติว่า “The Working language of ASEAN shall be English” เมื่อเป็นเช่นนี้ในวงการศึกษาจึงมีการตื่นตัวและเตรียมพร้อมกับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนเป็นอย่างมาก

ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบันนั้น มีอยู่ด้วยกัน หลายวิธี เริ่มจากวิธีการสอนแบบไวยากรณ์และแปล (Grammar-Translation Method) วิธีการสอนแบบนี้ เป็นวิธีการสอนวิธีแรกสำหรับการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษของไทยซึ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ใน เรื่องของการจดจำกฎไวยากรณ์และคำศัพท์ ผู้เรียนสามารถเข้าใจความหมายของไวยากรณ์และศัพท์ทันที แต่วิธีการสอนนี้ผู้เรียนไม่สามารถนำมาใช้พูด ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการสอนวิธีนี้ไม่เน้นทักษะด้านการฟังและพูดเลย (นพเก้า ฌ พัทลุง. 2548) ต่อจากนั้นจึงได้มีความพยายามที่จะหาวิธีการสอนที่ สามารถทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ภาษาต่างประเทศมากยิ่งขึ้น เนื่องจากวิธีการสอน แบบแปลนั้นยังไม่สามารถทำให้ผู้เรียนมีความสามารถ ในการใช้ภาษาอังกฤษได้ดีเท่าที่ควร จึงทำให้เกิด วิธีการสอนแบบตรง (Direct Method) ขึ้นมา โดย วิธีการสอนนี้มุ่งเน้นที่การพัฒนาทักษะด้านการฟัง และพูดและใช้เจ้าของภาษา เป็นผู้สอน แต่วิธีการสอน แบบนี้มุ่งเน้นเฉพาะการฟังและพูดเท่านั้นไม่ได้เน้น ทักษะด้านอื่นเลย (อรุณวิริยะจิตรา. 2532) หลังจากนั้นจึงเกิดวิธีการสอน แบบฟัง-พูด (Audio-Lingual Method) วิธีสอนแบบนี้เป็นไปตามการสอนธรรมชาติของการเรียนรู้ ภาษา คือ เริ่มจากการฟังและพูด โดยการให้ผู้เรียนฝึกพูดรูปแบบประโยคซ้ำ ๆ แต่การฝึกซ้ำแล้วซ้ำอีก ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย และไม่สามารถแสดง ความคิดเห็นได้ (นพเก้า ฌ พัทลุง. 2548)

สุพานี วรรณการ. (2543: 186) กล่าวเพิ่มเติมว่าแนวคิดในการสอนแนวสื่อสารไม่ใช่เป็นสิ่งใหม่สำหรับการเรียนการสอนภาษาในปัจจุบันเนื่องจากการได้มีการประยุกต์ใช้และค้นคว้าวิจัยกับการสอนภาษาในทุกทักษะ จึงจัดว่าเป็นแนวการสอนที่ได้มีการนำมาใช้ ในชั้นเรียนเป็นเวลานานพอสมควร แต่การจะนำแนวการสอนนี้ไปปฏิบัติให้ได้ผลตามแนวทางของทฤษฎี ผู้สอนควรศึกษาให้เข้าใจถึงแนวทางของทฤษฎีอย่างแท้จริงจึงจะได้ผลสมบูรณ์แบบ และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้

จากคำกล่าวที่ได้กล่าวมา จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่จะต้องมีการพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเหตุการณ์และนโยบายของรัฐ โดยสอนภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุด แต่มีการวิจัยหลายต่อหลายเรื่องพบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู ภาษาอังกฤษโดยเฉพาะเรื่องทักษะการฟัง นอกจากนี้ กฤษฎี ชื่นชมน้อย (2538: 123) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหา ของการสอนการฟังภาษาอังกฤษของครูในโรงเรียนคาทอลิก ในระดับมัธยมศึกษา สังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ พบว่าครูส่วนใหญ่ไม่ได้เน้นทักษะการฟัง หรือให้เวลากับการสอนทักษะการฟังน้อยกว่าทักษะอื่น และ การจัดการเรียนการสอนนั้นยังคงนิยมสอนภาษาอังกฤษด้วยการแปลเป็นไทย แม้กระทั่งการทดสอบภาษาอังกฤษจะมีการทดสอบเรื่องการฟังน้อยที่สุด เมื่อเทียบกับทักษะอื่นๆ

ซึ่งสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น เป็นสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนเพื่อพัฒนาและผลิตบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและมีคุณภาพในด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังได้มีนโยบายให้นักศึกษามีศักยภาพที่ดีในด้านการสื่อสารด้วยภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษ การเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาจึงเป็นเรื่องที่สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ในการนี้สถาบันได้จัดให้มีการเปิดสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นวิชาบังคับ 3 รายวิชาให้แก่นักศึกษาทุกคณะของสถาบันฯ และยังมีการเปิดวิชาเลือกทางด้านภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาด้วย (คู่มือนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น 2556) ซึ่งทำให้มีความมั่นใจได้ในระดับหนึ่งว่า นักศึกษาที่เรียนจบไปจากสถาบันเทคโนโลยี

ไทย-ญี่ปุ่นมีความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับที่ใช้การได้ดี ขณะเดียวกันทางสถาบันฯ ยังได้จัดเตรียมความพร้อมด้านอื่นๆ ให้แก่นักศึกษาในการเรียนภาษาอังกฤษอีก เช่น การจัดเตรียมตำราเรียนที่มีความเหมาะสม จัดหาครูผู้สอนที่มีคุณภาพและมีทักษะในการสอน รวมทั้งการจัดหาเทคนิควิชาการสอนที่มีประสิทธิภาพและการจัดเตรียมสื่อการสอนประเภทต่างๆ ที่มีความเหมาะสมในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนที่มีเฉพาะการบรรยายนั้น อาจจะไม่สามารถทำให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความรู้ได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งไม่สามารถบูรณาการความรู้ที่เรียนร่วมกับความรู้จากวิชาอื่น ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร นี้ขึ้นมา ซึ่งเนื้อหาหลักจะประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือการใช้ภาษา คำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ ภาระงานแต่ละงานมีองค์ประกอบสำคัญ 6 ประการคือเป้าหมาย เนื้อหา บทบาทผู้เรียน บทบาทครูผู้สอนและการจัดสภาพการเรียนรู้ การสอนแบบนี้เกี่ยวข้องกับความสามารถในการสื่อสารและกระบวนการทางปัญญา โดยมุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้และพัฒนาทักษะการคิด อีกทั้งปรับตัวร่วมงานกับผู้อื่นได้ (Littlewood 1990) ซึ่งสอดคล้องกับ สมิตรา อังวัฒนกุล (2535) ว่าจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอนคือหาวิธีการทำให้ผู้เรียนเรียนภาษาได้เร็วขึ้น สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนการพัฒนาตนเอง รู้จักกระบวนการเรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ รู้จักแสวงหาความรู้เพิ่มเติม อีกทั้งพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาได้อย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ให้ได้ตามเกณฑ์ 75/75 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2520)
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อกิจกรรมและแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 75/75
2. ความสามารถในการทำข้อสอบด้านทักษะการฟังหลังการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบฝึกทักษะการฟัง สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 สำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นพัฒนาการ สอนหลวง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2557 โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง ระยะเวลาในการทดลอง และตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 900 คน

1.2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 42 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling Technique)

2. ระยะเวลาในการทดลอง

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โดยใช้เวลาในการทดลอง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 15 นาที เป็นระยะเวลา 4 เดือน รวมทั้งหมด 12 ครั้ง คือระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน 2557 ถึงวันที่ 5 ตุลาคม 2557

3. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ประสิทธิภาพในการทำข้อสอบด้านทักษะการฟังเพื่อการสื่อสาร ของนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2

4.2 ความพึงพอใจของนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

นิยามศัพท์เฉพาะ

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นคณะวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ที่ลงเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3 ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 42 คน

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น หมายถึง สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เปิดสอนภาษาอังกฤษและภาษาญี่ปุ่น ซึ่งประกอบด้วย 3 คณะได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3 หมายถึง วิชาบังคับภาษาอังกฤษที่นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ทุกคณะต้องลงทะเบียนเรียนของสำนักวิชาพื้นฐานและภาษา สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ปีการศึกษา 2557

แบบฝึกทักษะการฟัง หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นความสำคัญของสื่อการสอนที่หลากหลาย ผู้เรียนจะได้มีโอกาสเรียนตามลำดับบทและกิจกรรมการสอนตามลำดับความยากง่าย ซึ่งนำเสนอในรูปของตัวหนังสือ ภาพประกอบ ตลอดจนการถาม การทำกิจกรรมตามลำดับและมีการสอบประจำคาบเรียน 8 คาบเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบว่าตนเองมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา มากน้อยเพียงใด ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีการทำข้อสอบด้านทักษะการฟังก่อนการสอนและหลังการสอน จำนวน 100 ข้อ ข้อสอบเป็นแบบแบบปรนัย 4 ตัวเลือกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เวลาในการสอบ 120 นาที ทั้งนี้แบบทดสอบได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโครงสร้าง และความเหมาะสมของภาษารวมทั้งตรวจสอบความสอดคล้องของข้อสอบกับตารางกำหนดขอบเขตเนื้อหาของข้อสอบโดยอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษจำนวน 3 ท่านและอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษชาวต่างประเทศ จำนวน 1 ท่าน ผู้วิจัยหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่สร้างขึ้นจำนวน 200 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ทำการตรวจและคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20-0.80 ได้แบบทดสอบจำนวน 100 ข้อ

การยกระดับความสามารถในการทำข้อสอบด้านทักษะการฟัง หมายถึง คะแนนหลังสอบ (Post-test) ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ในการทำข้อสอบด้านทักษะการฟัง หลังเรียน ด้วยแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีมากกว่าคะแนนก่อนสอบ (Pre-test)

การประเมินประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ตามเกณฑ์ 75/75 หมายถึง เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดประสิทธิภาพของนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 โดยใช้ แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดย 75 ตัวแรก คือร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบประจำคาบเรียนทุกคาบของนักศึกษาทุกคนรวมกัน และ 75 ตัวหลังคือร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้ จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังหลังจากเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียน หมายถึง แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการฟัง โดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งประกอบด้วยความพึงพอใจด้านสื่อการเรียนการสอน และความพึงพอใจด้านวิธีการสอน ซึ่งผู้วิจัยให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามความพึงพอใจหลังการเรียนการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทุกคาบเรียน

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบภาระงาน และการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับดำเนินการวิจัยโดยเสนอผลการศึกษาตามลำดับดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนการฟัง
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในการสอนทักษะการฟัง
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการสร้างและพัฒนาแบบฝึกหัด
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนการฟัง

ความหมายของการฟัง

นักวิชาการและนักภาษาศาสตร์หลายคนได้อธิบายความสามารถของการฟังในมุมมองที่ต่างกัน ดังนี้ ริเวอร์ส (Rivers 1980) ให้ความหมายของการฟังไว้ว่า การฟังเป็นทักษะเชิงสร้างสรรค์ มีการตีความหรือวิเคราะห์ ทำความเข้าใจสิ่งที่ฟัง โดยผู้ฟังรับเอาคำพูดที่มีความหมายของผู้พูดแล้วสร้างความหมายขึ้นมาใหม่ ซึ่งความหมายที่ผู้ฟังสร้างขึ้นมานี้อาจไม่ตรงกับความหมายที่ผู้พูดต้องการ ด้วยเหตุนี้บางครั้งความเข้าใจผิดหรือการไม่เข้าใจสิ่งที่ฟังจึงเกิดขึ้นระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้ฟังไม่คุ้นเคยกับภาษาและวัฒนธรรมของผู้พูด

แครชเชน (Krashen. 1983) กล่าวถึงความหมายของการฟังว่า การฟังคือการให้ปัจจัยป้อนเข้า (Input) ที่มีความหมายแก่ผู้ฟัง ซึ่งมีวิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมาย เช่น วิธีการของเจมส์ แอชเชอร์ที่เรียกว่า การตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response หรือ TRP) วิธีการนี้ ผู้สอนจะใช้คำสั่งให้ผู้เรียนแสดงหรือปฏิบัติตาม จะไม่เป็นการบังคับให้ผู้เรียนพูดภาษาที่สอง หรือภาษาเป้าหมายจนกว่าผู้เรียนจะเข้าใจในสิ่งที่ผู้สอนพูดออกมา การฟังมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้สอนให้ปัจจัยป้อนเข้า (Input) ซึ่งผู้เรียนสามารถเข้าใจได้
2. ผู้เรียนจดจ่อหรือตั้งใจในการรับฟังข้อความ
3. ผู้เรียนได้เรียนในลักษณะที่มีความกังวลน้อยที่สุด

ฮอสคิสสัน และ เกล (Hoskisson and Gail. 1987) อธิบายตามทฤษฎีของกระบวนการความรู้ ความเข้าใจว่า คือกระบวนการของการรับสาร การมุ่งความสนใจและถ่ายโอนความหมายจากตัวกระตุ้นทางการฟัง

ฟินอคเชียโร (Finocchiaro 1973) กล่าวว่า การฟังคือการถอดรหัสเสียงคำพูด ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การประมวลผลทางจิตใจอย่างต่อเนื่อง ความสนใจที่มุ่งเน้น และความจำ โดยผู้ฟังต้องการความรู้ 2 ชนิด ในการแยกแยะสิ่งที่ได้ยิน คือ ความรู้เกี่ยวกับส่วนประกอบของคำ และโครงสร้างประโยค และ ความรู้เกี่ยวกับโลก ที่ช่วยในการทำความเข้าใจคำพูด

เช่นเดียวกับ วาลเลท (Valette 1977) ที่อธิบายการฟังเพื่อความเข้าใจว่าเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ซึ่งผู้ฟังต้องสามารถแยกแยะเสียง เข้าใจคำศัพท์และโครงสร้างประโยค จากนั้นจึงรวบรวมสิ่งที่ทั้งหมดเข้าด้วยกันและตีความหมายโดยทันที

อันเดอร์วูด (Underwood. 1993) ได้กล่าวไว้ว่า การฟังเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ความสนใจและความพยายามเพื่อจะได้รับความหมายของสิ่งที่ได้ยิน การที่เราจะประสบความสำเร็จในการฟังภาษาพูด เราจะต้องสามารถเข้าใจความหมายที่ผู้พูดต้องการจะสื่อ ซึ่งความหมายของประโยคที่ผู้พูดพูดออกมานั้นอาจมีความหมายหลายอย่าง ผู้ฟังจะต้องจดจำคำพูดนั้น และวิเคราะห์ปัจจัยอื่นๆ ที่ใช้เสนอข่าวสารนั้น

ชูเกียรติ จารัตน์ (2535) อธิบายว่า การฟังเป็นกระบวนการรับข่าวสารที่มากกระทบโสตสัมผัส แล้วสร้างความสำคัญหรือความหมายของข่าวสารที่ได้ยิน ผู้ฟังจะต้องมีความสามารถเข้าใจคำพูดที่ผู้พูดพูดออกมาโดยการพิจารณาถึงจุดประสงค์ของผู้พูด รวมถึงสังคมวัฒนธรรมของผู้พูดด้วย

วาทีณี ศรีแปะบัว (2538) กล่าวว่า การฟัง หมายถึงการรับข้อมูลที่มีความหมาย ผู้ฟังต้องเข้าใจความหมายของสิ่งที่ฟังให้ชัดเจน จะทำให้เกิดการคิดอย่างสร้างสรรค์ และการฟังจะประสบความสำเร็จมากเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความคุ้นเคยกับภาษาและวัฒนธรรมที่ได้รับรู้ด้วย

สายฝน ทรงเสียงไชย (2544) ได้สรุปความหมายของการฟังว่า การฟังคือ ปัจจัยป้อนเข้า เมื่อผู้ฟังเข้าใจก็สามารถแสดงออกทางคำพูดได้ ประสิทธิภาพของการฟัง ขึ้นอยู่กับความสนใจและความตั้งใจของผู้ฟัง เพื่อให้เข้าใจความหมายของผู้ฟังอย่างชัดเจน การฟังยังเป็นกระบวนการที่ผู้ฟังจะต้องใช้ความสามารถในการเรียบเรียง ตีความ เพื่อที่จะได้เข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดพูดออกมาว่ามีความหมายอย่างไร โดยใช้ประสบการณ์เดิมของผู้ฟังผสมผสานจึงจะเป็นการฟังที่สมบูรณ์

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าการฟังเป็นกระบวนการในการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารที่มีความหมาย ผู้ฟังจะต้องมีความสามารถในการตีความ วิเคราะห์สิ่งที่ได้ยิน เพื่อที่จะให้การรับรู้นั้นมีประสิทธิภาพสูงสุด เนื่องจากความหมายของประโยคที่ผู้พูดพูดออกมานั้น อาจตีความได้หลายอย่าง

ความสำคัญของการฟัง

การฟังเป็นพฤติกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และความเข้าใจ ฟังเพื่อให้เกิดปัญญา การฟังจึงมีความสำคัญมาก นักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการฟังไว้ดังนี้

ริเวอร์สและเทมเพอร์เลย์ (Rivers and Temperley 1978: 23) กล่าวว่า ในชีวิตประจำวัน การฟังและการพูด มีความสำคัญต่อการสื่อสารถึงร้อยละ 45 และ 30 ตามลำดับ

เยนัส (Yanus 1985: 46) มีความเห็นว่าทักษะการฟังเป็นทักษะที่สำคัญเพราะเป็นทักษะที่สัมพันธ์กับการพูดและเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเกือบทั้งหมด เช่น ในชั้นเรียน นักเรียนจะได้ฟังคำแนะนำจากครู ฟังคำอธิบาย คำบรรยาย ฯลฯ และเมื่ออยู่นอกชั้นเรียนนักเรียนจะได้ฟังสิ่งอื่นที่นอกเหนือจากการสอน เช่น ฟังข่าว ฟังเพลง ฟังคำปราศรัย ชมภาพยนตร์และละคร เป็นต้น

ยุดา รักไทย (2542: 1) กล่าวเพิ่มเติมว่า ทักษะการฟังมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการของมนุษย์ แต่คนไทยส่วนใหญ่ก็มักจะมองข้ามความสำคัญของการฟังไป จากข้อความที่กล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าทักษะการฟังเป็นทักษะที่สำคัญและเป็นทักษะแรกในการเรียนภาษา เป็นทักษะพื้นฐานอันสำคัญในการรองรับการเรียนรู้ภาษา นอกจากนี้ทักษะการฟังยังเป็นทักษะที่สามารถจะทำให้การสื่อสารประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ เนื่องจากปัญหาของความเข้าใจหรือไม่เข้าใจของผู้สื่อสาร หรือผู้รับสาร จากผลการวิจัยของแรนคิน (Rankin 1982: 523) พบว่ามีการใช้ทักษะฟังมากในชีวิตประจำวัน ดังนั้นทักษะการฟังจึงควรได้รับการพัฒนาเป็นอันดับแรก

เนชั่น (Nation 1985: 17-19) มีความคิดเห็นสอดคล้องกับ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535 ข: 159) ว่า “ทักษะฟังเป็นทักษะแรกที่ต้องสอน เพราะผู้พูดต้องฟังให้เข้าใจเสียก่อน จึงจะสามารถพูดได้ตอบอ่าน หรือ เขียนได้ และ ทักษะฟังยังเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ทักษะอื่นๆ ซึ่งในการเรียนการสอนนักเรียนควรได้รับการฝึกฝนทักษะฟังอย่างเพียงพอและจริงจัง”

พิณทิพย์ ทวยเจริญ (2539) กล่าวว่า การฟังอาจพัฒนาขึ้นได้ถ้าได้รับการฝึกฝนที่ดี ผู้ที่ได้รับการฝึกฝนที่ดีจะมีทักษะ การฟังสูงกว่าผู้ที่ ไม่ได้รับการฝึกฝน เพราะบุคคลแต่ละคนจะมีสมรรถภาพทางการฟังต่างกัน การฟังเรื่องราวทุกเรื่องผู้ฟังต้อง อาศัยสมาธิทางการฟังอย่างต่อเนื่องเพื่อจะเข้าใจเรื่องอย่างครบถ้วน

ลิตเติลวูด (Littlewood 1990: 212) กล่าวว่า ความสามารถที่จะเข้าใจสิ่งที่ฟังได้ถูกต้องอาจต้องฝึกเป็นระยะเวลานาน การฟังมิใช่เป็นแต่เพียง ทักษะที่มีความสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ภาษาเท่านั้น ความสามารถในการฟังยังมีความสัมพันธ์อย่างมากกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้ที่มีความสามารถในการฟังสูงมักมีแนวโน้มที่จะมีเชาว์ปัญญาสูงกว่าผู้ที่มี

ศิริพร ฉันทานนท์ (2533: 9) กล่าวว่า “ครูและนักเรียนส่วนมาก มีความรู้สึกวาทักษะการฟังเป็นเรื่องยาก และมีอุปสรรคหลายประการ จึงท าให้ครูรู้สึกท้อใจและละเลยการให้นักเรียนได้ฝึกทักษะ ฟังอย่าง เพียงพอ”

บราวน์ (Brown 1987: 11-15) กล่าวถึงทักษะการฟังว่า เป็นทักษะที่ ไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควรในการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่อดีต ซึ่งสอดคล้องกับ คาลิโวดา (Kalivoda 1980: 2) ยืนยันว่าทักษะฟังเป็นทักษะที่ได้รับความสนใจน้อยที่สุดในบรรดาทักษะทั้งสี่ของภาษา จนกระทั่ง เป็นทักษะที่ถูกละเลย

สุมิตรา อังควฒนกุล (2540:159) มีความเห็นว่า การฟังเป็นทักษะที่สำคัญมาก และเป็นทักษะแรกที่ต้องง ำการสอน เพราะผู้พูดจะต้องฟังให้เข้าใจเสียก่อนจึงจะสามารถพูดได้ตอบ อ่านหรือเขียนได้ กล่าวได้ว่าทักษะการฟังเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ทักษะอื่นๆต่อไป

ไพบุลย์ ดวงจันทร์ (2542:69) กล่าวถึงความสำคัญของการฟังไว้ว่า การฟังเป็นทักษะแรก ที่มนุษย์ใช้ตั้งแต่เริ่มรับรู้สิ่งแวดล ้อมต่างๆและได้ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาทักษะการใช้ภาษาใน

รูปแบบอื่นๆให้เกิดมาภายหลัง นอกจากนี้การฟังยังเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการสื่อสารด้วยการพูดครบวงจร เพราะถ้ามีการพูดแล้วไม่มีการฟัง การสื่อสารด้านการพูดก็จะไม่เกิดขึ้น

สรุปได้ว่า การฟังมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์มาก เพราะการฟังเป็นทักษะแรกที่มีมนุษย์ต้องใช้เป็นเครื่องมือในการรับรู้ข้อมูล เพื่อสู่การคิดวิเคราะห์และตัดสินใจ นอกจากนี้การฟังยังเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การสื่อสารครบวงจร ดังนั้นการฟังจึงมีความสำคัญต่อการพูด เพราะการพูดจะไม่ได้ดีขึ้นเลยถ้าไม่มีการพัฒนาทักษะการฟังได้ เราสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆด้วยการฟังตลอดชีวิต เพื่อนำไปใช้ในการสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในสังคม

จุดมุ่งหมายในการสอนฟังภาษาอังกฤษ

ฟอกซ์ (Fox 1974) กล่าวว่าการสอนภาษาที่ถูกต้องคือจะต้องสอนตามลำดับทักษะ คือ การฟังและการพูด จากนั้นนำไปสู่ทักษะการอ่านและการเขียน อย่างไรก็ตาม แกรทซ์ (Gratz 1973) กล่าวว่าเพิ่มเติมว่าความสามารถในการฟังนั้นสามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ ถ้ามีการสอนที่มีจุดประสงค์เฉพาะลงไป จึงอาจกล่าวได้ว่า การทำความเข้าใจรูปแบบของภาษาพูดในภาษาที่เป็นภาษาต่างประเทศเป็นงานที่ยากที่สุดอย่างหนึ่งของผู้เรียนภาษา ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องเตรียมการสอนอย่างรอบคอบและวิธีที่จะเพิ่มความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น

การฟังเป็นทักษะในการรับรู้สารที่สำคัญ และเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ได้มีผู้ให้ความหมายของการฟังไว้ดังนี้

ยากัง (Yaging, 1993) อธิบายว่า การฟังหมายถึงความสามารถที่จะบอกและเข้าใจได้ว่าผู้พูดพูดอะไรออกมา

แลนเจอร์ (Langer, 1988) อธิบายว่า การฟังหมายถึงการที่ผู้ฟังสามารถรับรู้สิ่งที่พูด และคิด วิเคราะห์สิ่งที่ได้ฟัง ถือเป็นการตีความ (Auding) ของการฟังในระดับสูง ส่วนการฟังในระดับรองลงมา เป็นการฟัง (Listening) ที่ผู้ฟังสามารถบอกและจำแนกเสียงที่ได้ยิน การฟังในระดับต่ำสุดเป็นการได้ยิน (Hearing) จากการที่ผู้ฟังสามารถรับเสียงต่างๆได้

วรรณิ โสมประยูร (2539) กล่าวว่า การฟังหมายถึงการแปลความหมายของเสียงที่ได้ยินโดยใช้ สมาธิหรือความตั้งใจอย่างจริงจังจนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่ได้ยินนั้น เพราะการฟังเป็นทักษะการรับเข้า ตามหลักของภาษาศิลป์

ไพบุลย์ ดวงจันทร์ (2542) ให้ความหมายของการฟังไว้ว่า การฟังเป็นวิธีรับสารที่ส่งมาด้วยเสียง เป็นการได้ยินเสียงโดยตั้งใจที่จะได้ยินและใช้สมรรถภาพทางสมองเพื่อจับประเด็นวิเคราะห์ตีความ ประเมินค่าของสาร โดยเชื่อมโยงสารที่ได้ฟังกับประสบการณ์เดิม และมีปฏิกิริยาตอบสนองสารจากเสียง ที่ได้ฟัง การฟังจึงเป็นพฤติกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความเข้าใจ

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2543) กล่าวว่า การฟังเป็นพฤติกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับรู้และ ความเข้าใจ จึงต้องฝึกฝนจนเกิดการเรียนรู้ เช่นเดียวกับทักษะอื่น คือ การพูด การอ่าน และการเขียน

สรุปได้ว่า การฟังหมายถึงการรับสารหรือเสียงที่ได้ยินด้วยหูแล้วแปลความหมายจากเสียงที่ได้ยินจนเกิดความเข้าใจ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้พูดได้อย่างตรงตามจุดประสงค์ การฟังมีหลายระดับและจะมีประสิทธิภาพเมื่อผู้ฟังมีสมาธิในการฟัง และรู้จักคิดวิเคราะห์ข้อมูลจากการฟัง

อิทธิพลต่อการฟัง

ดาร์กิน (Dakin, 1973) ได้สรุปสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการฟังไว้ว่า การฟังที่มีประสิทธิภาพจะต้องฟังให้เกิดความเข้าใจด้วย โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. มีวัตถุประสงค์ในการฟัง
2. ทำสิ่งแวดล้อมในการฟังให้เหมาะสม
3. ฟังอย่างวิเคราะห์วิจารณ์
4. ไม่เกิดอคติกับผู้พูดหรือสิ่งที่ฟัง
5. เรียนรู้เกี่ยวกับการออกเสียงคำต่างๆ
6. ฟังอยู่เสมอ

ฟินอคเชียโร (Finocchiaro, 1973) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่าความสามารถของผู้สอนในการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนโดยที่ไม่ต้องอาศัยแบบเรียน และความสามารถของผู้เรียนในการทำความเข้าใจและเลียนแบบภาษาพูดถือเป็นองค์ประกอบที่ต้องนำมาพิจารณาในการสอนฟังภาษาอังกฤษด้วย ดังนั้นผู้สอนจึงต้องศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนให้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งก่อนที่ผู้สอนจะเริ่มการสอนฟัง จะต้องศึกษาระดับหรือขั้นของการฟังและพฤติกรรมในการฟังของผู้เรียนด้วย เพื่อให้ผู้สอนสามารถกำหนดเนื้อหาที่นำมาใช้สอนได้สะดวกและตรงกับความต้องการของผู้เรียนด้วย สอดคล้องกับแมคคีย์ (Mackey 1965) ที่กล่าวถึงระดับการฟังว่าแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับความจำและระดับความเข้าใจ ซึ่งระดับความเข้าใจนั้นสามารถฝึกฝนได้ผ่านสื่อต่างๆ เช่น ฝึกโดยใช้แผ่นเสียงหรือเทป ฝึกโดยการฟังภาพยนตร์ และฝึกจากบทเรียนที่ใช้สอน

การสอนฟัง

การสอนฟัง คือ การจัดสถานการณ์เพื่อฝึกการฟังที่ตรงกับวัตถุประสงค์การศึกษาให้กับผู้เรียน ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักฟังอย่างมีจุดมุ่งหมาย มีทักษะการฟังที่ดี รู้จักฟังเพื่อก่อให้เกิดมนุษยสัมพันธ์และเพิ่มพูนความรู้ ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องสร้างนิสัยการฟังที่ดีให้แก่เด็ก ลักษณะของการฟังมีหลายชนิด แต่ละชนิดขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ สถานการณ์สิ่งแวดล้อมและส่วนประกอบอื่นๆ มีนักศึกษาหลายท่านได้เสนอแนะขั้นตอนการสอนฟังไว้ดังนี้

ทิพพดี อ่องแสงคุณ (2539) กล่าวว่า ลำดับขั้นในการสอนทักษะการฟังมีลำดับขั้นเหมือนการสอนทุกทักษะ คือ

1. ตั้งจุดประสงค์ ผู้สอนควรตั้งจุดประสงค์ว่าจะให้ผู้เรียนทำอะไรโดยมีจุดประสงค์ปลายทาง (Terminal objective) และจุดประสงค์นำทาง (Enabling objective) ซึ่งมีความหมายดังนี้
  - 1.1 จุดประสงค์ปลายทางเป็นข้อกำหนดที่ผู้เรียนจะต้องบรรลุเป้าหมายที่วางไว้
  - 1.2 จุดประสงค์นำทางเป็นทักษะย่อยที่ผู้เรียนต้องฝึกก่อนที่จะบรรลุ 06fixitl'8N
2. การดำเนินการสอน ผู้สอนดำเนินการสอนโดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทาง มีเทคนิคและวิธีการสอนที่ชวนให้ผู้เรียนสนุกสนานและสนใจเรียน
3. การฝึกฟังและพูด ผู้สอนดำเนินการฝึกโดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ปลายทาง
4. การถ่ายโอน เป็นกิจกรรมหลังการฝึกการฟังและพูดตามบทเรียน โดยผู้เรียนสามารถนำบทเรียนนั้นมาพลิกแพลงหรือเปลี่ยนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2542) ได้เสนอแนะลำดับขั้นในการสอนฟังไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อม

ในการเตรียมความพร้อมการสอนฟังนี้เป็นประโยชน์ของการฟังโดยที่เมื่อผู้เรียนฟังแล้วสามารถแยกเสียงต่างๆโดยเน้นการฟังคำพูด เสียงดนตรี ฟังเสียงธรรมชาติ พยางค์ คำ ประโยค สามารถจับใจความได้

2. ขั้นฝึกการปฏิบัติตนในการฟังและมารยาทในการฟัง

ในขั้นนี้จำเป็นต้องฝึกควบคู่ไปกับทักษะต่างๆและฝึกซ้อมปฏิบัติไปที่ละเล็กทีละน้อย ให้ฝึกปฏิบัติจริงทุกครั้งที่มีการสอน

3. ขั้นฝึกทักษะในการฟัง

เมื่อนักเรียนฝึกทักษะพื้นฐานในการฟังไปแล้ว จึงฝึกทักษะในการฟังที่จะนำไปใช้ในการสื่อความหมาย และใช้ประโยชน์ในการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป เช่น ฟังแล้วนำไปปฏิบัติได้ จับใจความได้ ฟังแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังได้

4. ขั้นพัฒนาสมรรถภาพในการฟัง

ในขั้นนี้เป็นการฟังแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ นำความรู้จากสิ่งที่ฟังไปประยุกต์ใช้ได้ แสดงความคิดเห็นได้ ตอบคำถามจากเรื่องราวที่ฟังได้

ไบรน์ (Byrne, 1988:15) ได้เสนอแนะขั้นตอนในการสอนทักษะการฟังไว้ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนได้ฟังตัวอย่างภาษาพูดแบบต่างๆ โดยกระตุ้นให้ฟังสิ่งที่ผู้เรียนสนใจและสามารถจะเข้าใจได้ อีกทั้งให้ความเพลิดเพลินด้วย

2. ฝึกให้ผู้เรียนฟังและเก็บข้อมูลเฉพาะ เช่น ใจความหลักหรือความคิดหรือสามารถตอบสนองต่อคำสั่งต่างๆได้

3. กระตุ้นให้ผู้ฟังทำกิจกรรมอื่นๆ เช่น การอภิปราย การอ่าน หรือการเขียนจากเรื่องที่ฟัง

4. ให้โอกาสผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนๆ ในขณะฟังด้วย เช่น การทำกิจกรรมกลุ่มหรือ
ทั้งชั้น

แอนเดอร์สัน และ ลินช์ (Anderson and Lynch, 1988) กล่าวถึงทักษะการฟังว่า ต้องอาศัย
การฝึกฝนจากการสอนที่มีการวางแผนขั้นตอนไว้อย่างดี โดยต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ 3
ประการ คือ

1. ประเภทตัวป้อน (The type of input) ซึ่งได้แก่ลักษณะภาษาที่ผู้ฟังได้รับฟัง ความยากง่าย
ของตัวป้อนภาษาจึงขึ้นอยู่กับการจัดลำดับข้อมูล

2. การสนับสนุนจากบริบทในการฟัง (The support provided by the listening context)
ถ้าผู้ฟังมีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการฟังอย่างชัดเจน ทำให้ผู้ฟังสามารถตีความสิ่งที่ฟังได้ชัดเจนและ
เข้าใจ การทำงานเป็นกลุ่มจะช่วยให้นักเรียนได้ร่วมมือกันทำงาน และเป็นการส่งเสริมสภาพแวดล้อมใน
การเรียนรู้ ทำให้การฝึกทักษะการฟังได้ผลดียิ่งขึ้น

3. ประเภทของกิจกรรม (The kind of task involved) กิจกรรมที่ต่างกันทำให้ผู้ฟังได้รับฟังสิ่ง
ที่ซับซ้อนต่างกัน ตัวอย่างเช่น การสรุปเนื้อหาสิ่งที่ฟังอาจจะเป็นกิจกรรมที่ยากกว่าการให้เติมเนื้อความ
ให้สมบูรณ์ ทั้งที่เป็นเนื้อความเดียวกัน ดังนั้น การจัดกิจกรรมจึงต้องจัดให้เหมาะสมกับความสามารถ
ของผู้เรียน

พอลสตัน และคนอื่นๆ (Paulston and others, 1976:131-132 อ้างถึงใน สุมิตรา อังควัฒน
กุล 2540:15-160) ขั้นตอนในการฝึกทักษะการฟังสรุปได้ดังนี้ คือ ครูควรกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน
ได้รู้จุดมุ่งหมายของการฝึกทักษะการฟัง ผู้สอนจะต้องแจ้งให้ผู้เรียนรู้จุดมุ่งหมายเฉพาะหรืองานที่จะต้อง
ทำหลังจากฟังแล้ว เช่น ผู้เรียนจะต้องรู้ว่าเมื่อฟังจบแล้วจะต้องตอบคำถามหรือทำแผนภูมิเกี่ยวกับเรื่อง

ที่ฟังข้อความหรือเรื่องราวที่เตรียมไว้ ข้อความที่ฟังควรเป็นข้อความที่ใช้อัตราเร็วปกติ และการจะเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้ฟังซ้ำจะซ้ำกี่ครั้งนั้นขึ้นอยู่กับความยาวและความยากง่ายของเรื่องที่ฟัง ลักษณะของงานและความสามารถของผู้เรียน และขั้นสุดท้ายคือ มอบหมายให้ผู้เรียนทำแล้วผู้สอนให้คำติชมในงานของผู้เรียน

วรรณิ โสมประยูร (2539: 95) ได้เสนอกิจกรรมที่ใช้สอนทักษะการฟัง โดยพิจารณาจากจุดมุ่งหมายในการฝึกดังนี้

1. ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง มีกิจกรรมดังนี้

1.1 นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งของครูโดยครูแสดงท่าทางประกอบ

1.2 นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งของครูโดยครูแสดงท่าทางที่ตรงกันข้ามกับคำสั่งให้

นักเรียนดู

1.3 เล่นเก้าอี้ดนตรี

1.4 เล่นทายเสียงเพื่อน

1.5 เล่นปริศนาคำทาย

1.6 ให้นักเรียนแสดงบทบาทตามเรื่องที่เล่าให้ฟัง

2. ฝึกมารยาทในการฟัง มีกิจกรรมดังนี้

2.1 สร้างสถานการณ์ให้นักเรียนฝึกมารยาทในห้องเรียนหรือห้องประชุม

2.1.1 ให้นักเรียนเขียนข้อควรปฏิบัติของผู้ฟังที่ดี

2.1.2 ประมวลผู้มีมารยาทการฟังที่ดีในห้องเรียน

3. ฝึกจับใจความสำคัญ มีกิจกรรมดังนี้

3.1 บอกใจความสำคัญจากคำอธิบายของครู

- 3.2 เล่าใจความจากเรื่องที่ครูหรือเพื่อนอ่านให้ฟัง
- 3.3 เล่าลำดับเรื่องราวจากการฟังบทละครวิทยุ
- 3.4 จับใจความจากเรื่องที่ครูหรือเพื่อนเล่าให้ฟัง
- 3.5 บรรยายเรื่องราวจากเรื่องที่ดูในโทรทัศน์หรือภาพยนตร์
- 3.6 บอกใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังจากเทปที่ครูเปิดให้ฟัง
- 3.7 บรรยายความหมายของเพลงที่ครูกำหนดให้
- 3.8 อธิบายคำสั่งของครูให้เพื่อนฟัง
- 3.9 แบ่งกลุ่มผลัดกันเล่าแล้วถาม-ตอบ
- 3.10 ฟังเรื่องต่างๆ แล้วฝึกตั้งชื่อเรื่อง
- 3.11 ฟังพระเทศน์แล้วให้บอกข้อคิดที่ได้จากการฟัง
- 3.12 เล่นเกมเล่าต่อกัน
- 3.13 เก็บใจความสำคัญของการฟังข่าว
- 3.14 ฟังวิทยากรแล้วสรุปเป็นรายงาน
- 3.15 ฟังการโฆษณาหรือการหาเสียงแล้วสรุปเป็นรายงาน
- 3.16 ฟังการเล่าประสบการณ์หรือเหตุการณ์จากเพื่อนๆ
- 3.17 ฟังเรื่องแล้วแสดงบทบาทสมมติ

4. ฝึกให้มีวิจารณญาณในการฟัง มีกิจกรรมดังนี้

- 4.1 นำบทความจากหนังสือพิมพ์มาอ่านให้นักเรียนช่วยกันแยกข้อเท็จจริงและ

ความเห็นออกจากกัน

4.2 นำคำแถลงการณ์ หรือประกาศของรัฐบาลจากวิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์มา
เปรียบเทียบข้อแตกต่าง

4.3 ฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ของนักเรียนแต่ละคนแล้วเปรียบเทียบหาข้อแตกต่าง

4.4 นำข้อความจากหนังสือพิมพ์หลายๆฉบับมาเปรียบเทียบหาข้อเท็จจริงในหัวข้อ
เดียวกัน

4.5 อ่านเรื่องยาว เรื่องสั้น นวนิยาย หรือวรรณคดี ครั้งละหนึ่งเรื่องให้นักเรียนฟังแล้ว
วิจารณ์ลักษณะของเรื่อง ชื่อเรื่อง ลักษณะนิสัยของตัวละคร ข้อคิดที่ได้จากการฟังและอื่นๆ

4.6 ฟังการโฆษณาจากสื่อมวลชน แล้วนำมาวิพากษ์วิจารณ์หาข้อเท็จจริง

5. ฝึกให้มีความคิดสร้างสรรค์และนำไปใช้ประโยชน์ มีกิจกรรมดังนี้

5.1 ฟังเทศน์ แล้วให้ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เช่น เรื่องความซื่อสัตย์

5.2 ฟังข้อควรปฏิบัติจากวิทยุ โทรทัศน์ แล้วเขียนรายงาน เช่น พระบรมราโชวาท

5.3 ฟังคติพจน์ที่ครูนำมาอ่านให้ฟังแล้วเขียนคติพจน์สำหรับตนเอง

5.4 ฟังเหตุการณ์บางเรื่อง เช่นการระบาดของโรคภัย

5.5 ฟังบทเรียนจากวิทยุ โทรทัศน์ ที่น่ารู้ น่าสนใจ

5.6 ฟังการอ่านวรรณคดีหรือเพลง แล้ววาดภาพตามเนื้อเรื่องนั้นๆ

5.7 ให้เขียนประโยชน์ที่ได้จากการฟังเรื่องราวต่างๆ

สุมิตรา อังควัฒนกุล (2540) กล่าวว่า ในการพัฒนาทักษะการฟัง สิ่งสำคัญคือต้องไม่ลด
ความเร็วในการพูด ควรให้ผู้เรียนได้ฟังทำนองเสียงสูง ต่ำในการพูด ดังนั้นในการพัฒนาความสามารถ
ด้านการฟังอาจจะใช้กิจกรรมดังต่อไปนี้

1. ให้ฟังคำสั่งที่ใช้ในการเรียนการสอนของครู เช่น การตอบคำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสนองอย่างเหมาะสม การฟัง การบอกแนวทางในการปฏิบัติ การอธิบายภาพ การเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และการบอกแนวทางในการทำกิจกรรมของครูภาษาอังกฤษ

2. ให้เพื่อนคนอื่นตอบคำถาม สรุปเรื่อง หรือเล่าเรื่องต่างๆเป็นภาษาอังกฤษ

3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทสมมติ แสดงละคร หรือการสนทนาต่างๆ

4. ให้ฟังคำบรรยายของบุคคลภายนอก หรือฟังบทเรียนจากเทปเพลงหรือปาฐกถาต่างๆ

5. ให้ดูภาพยนตร์โดยเฉพาะที่สร้างขึ้นเพื่อสอนภาษาอังกฤษและจากโปรแกรมภาษาอังกฤษจากโทรทัศน์

6. ให้สัมภาษณ์ชาวต่างชาติที่อยู่ในชุมชน

7. ให้เข้าร่วมการบรรยายการประชุมปฏิบัติการ ชมรมภาษา หรือการประชุมต่างๆที่ใช้ภาษาอังกฤษ

8. ให้เล่นเกมภาษาอังกฤษ

สรุปได้ว่า ขั้นตอนของการสอนฟังนั้นมี 3 ขั้นตอน เหมือนกับการสอนทักษะอื่นๆ โดยเริ่มจากการเสนอบทเรียน ขั้นตอนการสอนโดยเน้นการฝึกฟังให้แก่ผู้เรียน และขั้นถ่ายโอน หรือขั้นนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน แต่ละขั้นตอนการสอนนั้น ครูผู้สอนสามารถนำกิจกรรมที่น่าสนใจมาสอดแทรกเพื่อให้ผู้เรียน เรียนอย่างมีความสุข

ลำดับขั้นตอนในการสอนทักษะการฟัง

การฟังถือเป็นทักษะแรกของการเรียนรู้ภาษา ผู้เรียนจำเป็นต้องฟังเสียง เลียนเสียงที่ได้ฟัง ออกเสียงให้ถูกต้อง ซึ่งประนอม สุรัสวดี (2539) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นตอนในการสอนทักษะการฟังไว้ ดังนี้

1. ตั้งจุดประสงค์ ผู้สอนควรตั้งจุดประสงค์ว่าจะให้ผู้เรียนทำอะไรโดยมีจุดประสงค์ปลายทาง (Terminal objective) และจุดประสงค์นำทาง (Enabling objective) ซึ่งมีความหมาย ดังนี้
  - 1.1 จุดประสงค์ปลายทาง เป็นข้อกำหนดที่ผู้เรียนจะบรรลุเป้าหมายปลายทางที่ตั้งไว้
  - 1.2 จุดประสงค์นำทาง เป็นทักษะย่อยที่ผู้เรียนต้องฝึกก่อนจะบรรลุวัตถุประสงค์
2. การดำเนินการสอน ผู้สอนดำเนินการสอนโดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์นำทาง มีเทคนิคและวิธีการที่ชวนให้ผู้เรียนสนุกสนาน และสนใจเรียน
3. การฝึกฟังและพูด ผู้สอนดำเนินการฝึกโดยการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ปลายทางที่ตั้งใจ
4. การถ่ายโอน เป็นกิจกรรมหลังการฝึกการฟังและพูด โดยผู้เรียนสามารถนำกิจกรรมนั้นมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

วาเลทและดีซิกส์ (Valette and Disick, 1973) สรุปขั้นตอนของการฟังเพื่อความเข้าใจ โดยแบ่งตามพฤติกรรม ดังนี้

1. ขั้นกลไก คือ ผู้ฟังได้ฟังความแตกต่างระหว่างภาษาของตนกับภาษาต่างประเทศในลักษณะของเสียงโดยไม่ต้องเข้าใจความหมาย
2. ขั้นความรู้ คือ ผู้ฟังเข้าใจความหมายของคำในประโยคที่เคยเรียนมาแล้วและเข้าใจข้อความที่ละประโยค

3. **ชั้นถ่ายโอน** คือ ผู้ฟังเข้าใจความสัมพันธ์ของโครงสร้างและคำศัพท์ สามารถตอบคำถามได้ และเข้าใจข้อความที่ประกอบด้วยประโยคหลายๆ ประโยค

4. **ชั้นสื่อสาร** คือ ผู้ฟังเข้าใจคำสั่งและคำอธิบายที่กล่าวเป็นภาษาต่างประเทศ เข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่ไม่เคยพบมาก่อน สามารถเดาสิ่งที่ไม่เข้าใจโดยใช้วิจารณญาณ เข้าใจภาษาที่ใช้ในบทละคร ภาพยนตร์ วิทยุหรือโทรทัศน์ด้วยความรวดเร็ว

5. **ชั้นวิเคราะห์วิจารณ์** คือ ผู้ฟังสามารถวิเคราะห์ชนิดของสาร สามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างภาษาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เข้าใจความหมายตรงและความหมายนัยของสิ่งที่ได้ยิน และรู้ความแตกต่างของความหมายที่เป็นไปตามระดับเสียง และความหนัก-เบาของเสียง ตลอดจนสามารถอธิบายอารมณ์และน้ำเสียงของผู้พูดได้

จากที่กล่าวข้างต้น ผู้สอนจึงต้องกำหนดแนวทางในการเลือกเนื้อหา กิจกรรมเสริมและเทคนิคในการสอนเพื่อนำมาสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านที่เกี่ยวกับการฟังภาษาอังกฤษให้เพิ่มมากขึ้น

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกิจกรรมในการสอนทักษะการฟัง

เนื่องจากวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาฝึกทักษะ ดังนั้นการเลือกกิจกรรมที่ผู้เรียนได้รับประโยชน์มากที่สุดจึงเป็นประเด็นที่ต้องคำนึงถึงอันดับแรก ผู้สอนต้องศึกษาที่สิ่งที่คุณเรียนมีความสนใจเพื่อการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากทำ ซึ่งคาร์ล (Carroll, 1972) ยกตัวอย่างกิจกรรมที่จะเชื่อมโยงไปสู่การนำเอาภาษาไปใช้เพื่อการสื่อสารไว้ เช่น เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเข้าสังคม เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ที่น่าสนใจ เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง และเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ความสนใจ อย่างไรก็ตาม ฟอกซ์ (Fox, 1974) เพิ่มเติมว่า ข้อเสียของการบันทึกเสียงจากการอ่านข่าว

ทางวิทยุหรือการบรรยายนั้นผู้เรียนจะไม่สามารถเห็นสีหน้าท่าทางของผู้พูดในขณะที่พูด ดังนั้นจึงเป็นการดีกว่าที่จะใช้อุปกรณ์ที่มีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง

การสอนทักษะการฟังเป็นทักษะที่สำคัญก่อนการเรียนรู้ทักษะอื่น จึงควรได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง และต้องได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสมิตรา อังวัฒนกุล. (2540) ได้เสนอแนะกิจกรรมการสอนทักษะการฟังไว้ ดังนี้

1. ให้ฟังคำสั่งที่ใช้ในการเรียนการสอน เช่น การถามคำถาม และกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสนองอย่าง

เหมาะสม ฟังการบอกแนวทางในการปฏิบัติ การอธิบายภาพ การเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และการบอกแนวทางในการทำกิจกรรมของครูเป็นภาษาอังกฤษ เป็นต้น

2. ให้ฟังเพื่อนคนอื่นถามคำถาม สรุปเรื่อง หรือเล่าเรื่องต่างๆ เป็นภาษาอังกฤษ
3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทสมมติ แสดงละคร หรือการสนทนาต่างๆ
4. ให้ฟังคำบรรยายของบุคคลภายนอกหรือฟังบทเรียนจากเทป ฟังเพลงหรือปาฐกถา
5. ให้ดูภาพยนตร์ โดยเฉพาะที่จัดทำขึ้นเพื่อสอนภาษาอังกฤษ และจากโปรแกรมภาษาอังกฤษ

ทาง

โทรทัศน์

6. ให้สัมภาษณ์ชาวต่างชาติที่อยู่ในชุมชน
7. ให้เข้าร่วมการบรรยาย การประชุมปฏิบัติการ ชมรมภาษาหรือการประชุมต่างๆ ที่ใช้

ภาษาอังกฤษ ให้เล่นเกมส์ภาษาอังกฤษ

ยาแกง (Yagang, 1993) ได้เสนอกิจกรรมสำหรับฝึกทักษะการฟังเพื่อการสื่อสารในแต่ละขั้นตอนไว้ดังนี้ คือ

1. กิจกรรมก่อนการฟังหรือขั้นเตรียมการ (Warm up Exercises)

1.1 อธิบายเกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง ซึ่งอาจใช้หัวเรื่อง ภาพ เพื่อตั้งสิ่งสำคัญที่สัมพันธ์กับชื่อเรื่องออกมา และเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

1.2 การระดมสมอง โดยให้ผู้เรียนฝึกเดาหรือทำนายว่าจะมีคำศัพท์อะไรบ้างที่จะปรากฏในเรื่องที่จะฟัง จากนั้นครูเขียนคำศัพท์ที่นักเรียนเดาบนกระดาน นอกจากนี้ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะฟังโดยใช้ความรู้เดิม

1.3 เล่นเกม เพื่อเป็นการเตรียมตัวผู้เรียน และฝึกทักษะพื้นฐานให้พร้อมก่อนที่จะได้ฟังเนื้อหา เช่น เกมใบ้คำ หรือการฝึกออกเสียงคำคู่ที่มีเสียงต่างกันเพียงเสียงเดียว

1.4 การใช้คำถามนำ โดยครูผู้สอนถามหรือเขียนคำถามที่จะช่วยให้ผู้เรียนทราบเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่จะฟัง

2. กิจกรรมขณะฟัง (Listening Exercises) รูปแบบของกิจกรรมการฟังที่ทำในขณะที่กำลังฟังข้อมูล มีดังนี้

2.1 กิจกรรมการเปรียบเทียบเรื่องที่ฟังกับเรื่องที่คาดเดาไว้ในขั้นก่อนการฟัง

2.2 การปฏิบัติตามคำแนะนำ เพื่อแสดงว่าผู้เรียนฟังแล้วเข้าใจ โดยให้ผู้เรียนแสดงท่าทางหรือทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จสมบูรณ์

2.3 การเติมคำในช่องว่างหรือเติมส่วนที่หายไป โดยให้ผู้เรียนฟังเรื่องบางส่วน จากนั้นสร้างหรือเติมส่วนอื่นๆ ใหม่

2.4 การพูดซ้ำ ให้ผู้เรียนพูดซ้ำคำหรือวลีสั้นๆ หรือให้พูดเพื่อให้ได้ข้อความสมบูรณ์

2.5 การตรวจหาข้อแตกต่างหรือข้อผิดพลาด โดยให้ผู้เรียนฟังเนื้อความแล้วให้ได้ตอบหรือบอกเฉพาะส่วนที่แตกต่างออกไป หรือหาที่ผิดจากเรื่องที่ฟัง

2.6 การกาเครื่องหมาย เช่นเดียวกับการเล่นเกม Bingo โดยให้ผู้เรียนฟังคำศัพท์ จากนั้นให้ผู้เรียนเรียงลำดับตามเรื่องที่ได้ฟัง

2.7 การถ่ายโอนข้อมูล ได้แก่การฟังแล้วถ่ายโอนข้อมูลในรูปแบบอื่นๆ เช่นฟังแล้วเติมแผนที่ แผนผัง ตาราง รายการ หรือรูปภาพ เป็นต้น

2.8 การถอดความให้ผู้เรียนฟังประโยคที่กำหนดให้ แล้วถ่ายทอดข้อความที่ฟัง

2.9 การเรียงลำดับ เช่น การฟังแล้วเรียงลำดับรูปภาพ หรือเนื้อเรื่อง

2.10 การค้นหาข้อมูล ให้ผู้เรียนฟังข้อความแล้วจดโน้ตอย่างย่อๆ เพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง

2.11 การเติมคำในช่องว่าง ครูให้ผู้เรียนเติมคำในช่องว่างของข้อความที่ไม่สมบูรณ์ในขณะฟังเทปหรือขณะฟังครู

2.12 การจับคู่ โดยการให้ผู้เรียนจับคู่ข้อความที่มีความหมายเหมือนหรือตรงกันข้ามกับข้อความที่ได้ฟัง

3. กิจกรรมหลังการฟัง (Post-listening Exercises) เป็นกิจกรรมที่ทำหลังจากที่ได้รับข้อมูลทั้งหมดจากการฟังแล้ว โดยมีรูปแบบของกิจกรรม ดังนี้

3.1 การตรวจสอบคำตอบ เพื่อแสดงว่าผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่ฟัง อาจจะเป็นคำถามที่มีตัวเลือกหรือใช้แบบฝึกที่เป็นตัวเลือกแบบถูก-ผิด

3.2 การแก้ปัญหา ให้ผู้เรียนฟังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา จากนั้นให้ผู้เรียนช่วยกันแก้ปัญหา

3.3 การสรุปย่อ ผู้เรียนเลือกหาประโยคที่เหมาะสมที่จะเป็นบทสรุปของเรื่องจากข้อมูลที่ครูให้

3.4 การฟังข้อมูลเป็นส่วนๆ โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนแล้วให้ฟังข้อมูลคนละส่วน แต่เป็นข้อมูลเรื่องเดียวกัน จากนั้นให้ผู้เรียนรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อจะได้รวบรวมข้อมูลทั้งหมดให้เป็นเรื่องที่สมบูรณ์

3.5 กิจกรรมการเขียน เช่น ให้ผู้เรียนเขียนจดหมาย โทรเลข ไปรษณียบัตรให้สัมพันธ์กับเรื่องที่ฟัง

3.6 กิจกรรมการพูด เช่น การโต้ว่าที่ สัมภาษณ์ อภิปราย การแสดงบทบาทสมมติที่สัมพันธ์กับข้อความหรือเรื่องที่ฟัง

ฟินอคเชียโร (Finocchiaro, 1964) ได้สรุปขั้นตอนในการพัฒนาการฟัง ดังนี้

1. การใช้เพลงหรือบทสนทนาในการฝึกการฟัง
2. การกล่าวโครงสร้าง ตำแหน่งคำ ความหมายและลักษณะการใช้ซ้ำเพื่อให้ผู้เรียนไม่สับสน
3. ให้แบบฝึกหัดการฟัง

สอดคล้องกับฮิปเปิล (Hipple, 1973) ที่เสนอหลัก 7 ประการที่จำเป็นต่อการสอนฟังภาษาอังกฤษ ไว้ดังนี้

1. วิชาภาษาอังกฤษของแต่ละสถานศึกษาควรจัดให้มีการเสนอปัญหาหรือประสบการณ์ที่ยากต่อการฟังของนักเรียนที่จบการศึกษาไปแล้ว
2. ไม่ควรแยกการสอนฟังออกจากหาก ควรจะสอนการฟังให้เข้ากับสถานการณ์ในห้อง

บันทึกเสียง

3. ควรมีการวิเคราะห์ทักษะการฟังในสถานการณ์ต่างๆ ด้วย
4. ผู้เรียนควรมีโอกาสเตรียมตัวในการฟังมากกว่าที่ต้องมาเร่งให้เกิดความสนใจในการฟังในทันทีทันใด หรือให้นักเรียนแสดงความเข้าใจในสิ่งที่ฟังออกมาก่อน
5. ความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการพูดนั้นต้องดำเนินไปพร้อมๆ กัน
6. สิ่งที่คุณสอนนำมาสอนควรเป็นเรื่องที่สามารถนำไปใช้ในสังคมได้ หมายถึงกิจกรรมที่ใช้ในการสอนฟังนั้นไม่ใช่เป็นกิจกรรมที่ใช้ในห้องเรียนเท่านั้น
7. การประเมินผลการฟังนั้นควรเป็นไปในทิศทางที่จะทำให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการปรับปรุงทักษะการฟังของผู้เรียนให้รู้ตื้นเขินยิ่งขึ้น

สเตอร์เฟ่น (Stevens 1980) เสนอขั้นตอนที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการฟังภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. ผู้สอนต้องสร้างความกระตือรือร้นในการเรียนและมีความต้องการที่จะเรียน
2. ผู้เรียนจะต้องเห็นความสำคัญของสิ่งที่เรียนอยู่
3. ผู้เรียนจะต้องมีความคาดหวังในการเรียนสูง มีความเชื่อว่าการเรียนเป็นสิ่งที่นำไปสู่ความสำเร็จ
4. ภาษาที่เรียนนั้นต้องเป็นที่ต้องการในสังคม
5. สภาพสิ่งแวดล้อมต้องเอื้ออำนวย
6. มีจุดประสงค์ที่แท้จริงและเป็นที่ยอมรับของสังคม
7. มีหลักสูตรที่เหมาะสม
8. ผู้สอนมีความตั้งใจในการสอนสูง
9. ผู้สอนมีความสามารถในวิชาชีพสูง

10. ผู้สอนต้องรู้ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน

จึงอาจกล่าวสรุปได้ว่า การเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อนำมาใช้ในการสอนฟังภาษาอังกฤษ จะต้องคำนึงถึงตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งการที่ผู้เรียนได้ฟังสิ่งที่ตรงกับความต้องการและเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนจะทำให้การเรียนการสอนฟังบรรลุจุดประสงค์ได้รวดเร็วขึ้น

การทดสอบและการให้คะแนนความสามารถในการฟัง

การทดสอบความสามารถในการฟังมีวิธีการทดสอบและเกณฑ์การประเมินที่หลากหลาย โดยมีผู้เสนอวิธีการทดสอบไว้หลายท่านดังนี้ คือ

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532) กล่าวถึงการวัดผลและประเมินความสามารถในการฟัง ว่าอาจดำเนินการในระหว่างการสอน เพื่อดูความรู้และความสามารถที่จะสื่อสารในเรื่องที่เรียน และในตอนปลายภาคด้วย โดยเสนอตัวอย่างของการวัดและประเมินผลความสามารถในการฟังไว้ดังนี้

1. ให้ตอบคำถาม โดยให้ครูถามคำถาม หรือให้ฟังจากเทปแล้วตอบคำถาม หรือใช้คำถามแบบถูกผิด หรือมีตัวเลือกให้ตอบ
2. ให้ฟังแล้วลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อเรียงลำดับการสนทนาที่เกิดขึ้น
3. ให้ฟังบทสนทนาเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้า แล้วตอบคำถาม
4. ใช้แบบทดสอบแบบโคลซ แบบเขียน หรือแบบปากเปล่า โดยให้ผู้เรียนฟังเรื่องจากผู้สอนหรือเทป แล้วเติมคำที่ขาดหายไปจากบทสนทนา ข้อความ หรือเรื่องเล่า นอกจากนี้ยังได้เสนอแนวการตรวจให้คะแนนความสามารถในการฟังมีลักษณะดังนี้

1. ข้อสอบปรนัย ซึ่งได้แก่ผิดถูก แบบเลือกตอบ เติมคำ และถามตอบให้คะแนน 0 เมื่อตอบผิด หรือไม่ตอบ และให้คะแนน 1 เมื่อตอบถูก

2. การทดสอบที่แสดงออกทางกิริยาท่าทาง การให้คะแนน พิจารณาดังนี้

- 4 เมื่อฟังคำสั่งได้ถูกต้องเพียงครั้งเดียว
- 3 เมื่อฟังคำสั่งได้ถูกต้องตามหลักการฟัง 2 ครั้ง
- 2 เมื่อฟังคำสั่งได้ไม่ถูกต้องแต่แก้ไขได้เอง โดยไม่ต้องฟัง 2 ครั้ง
- 1 เมื่อฟังคำสั่งได้ไม่ถูกต้อง แต่แก้ไขโดยการฟังครั้งที่ 2
- 0 เมื่อฟังคำสั่งได้ไม่ถูกต้องทั้ง 2 ครั้ง

3. การตรวจให้คะแนนข้อสอบเขียนตามคำบอก ให้คะแนนคำที่เขียนถูก 1 คำ ต่อ 1 คะแนน โดยให้คะแนนเต็มเท่ากับคำที่เขียนทั้งหมด

4. การตรวจให้คะแนนข้อสอบโคลง มี 2 วิธี

4.1 ให้คะแนนคำตอบที่ตรงตามคำที่ถูกตัดไป (Exact word)

4.2 ให้คะแนนที่ใกล้เคียง คือ คำที่ยอมรับได้ว่าไปด้วยกันได้ (Acceptable answer)

คือเป็นคำที่เหมาะสมไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป การพิจารณาคะแนนขึ้นอยู่กับผู้ตรวจว่าจะมีเกณฑ์อย่างไร โดยปกติจะไม่หักคะแนนที่สะกดผิด ถ้าคำๆนั้นพอจะอ่านได้

ดวงเดือน แสงชัย (2533:95) กล่าวว่าบางครั้งความสามารถในการฟัง สามารถวัดควบคู่ไปกับการพูดได้ หรือบางครั้งก็วัดเพียงการฟังเท่านั้น สำหรับการวัดความสามารถในการฟัง วัดได้ในเรื่องต่อไปนี้

1. วัดความถูกต้องในการฟังเสียงตัวอักษร

2. การฟังเสียงคำ การเน้นพยางค์ (Stress)

3. การฟังเสียงประโยค ว่าเป็นประโยคแสดงความหมายอะไร เช่น บอกเล่า คำถาม

คำสั่ง แปลกใจ ตกใจ ดีใจ เสียใจ เป็นต้น

4. การฟังการสนทนาได้ตอบได้เข้าใจ

5. การฟังข้อความหรือเรื่องราวแล้วเข้าใจ สามารถตอบคำถามได้ หรือวาดภาพตามข้อความที่ได้ยิน

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538:130-135) อธิบายว่า เกณฑ์การประเมินการฟังควรเป็นไปตามรูปแบบการฟัง เช่น ถ้าเป็นการฟังแบบตัวต่อตัวในการสนทนา ควรใช้เกณฑ์ที่กำหนดความสามารถในการจับใจความ การตีความ การสังเกตเกี่ยวกับกิริยาอาการ สีหน้าท่าทางของผู้พูด วัตถุประสงค์ของการพูด บริบทของการพูด สัมพันธภาพระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง สถานภาพของผู้พูด ลีลาภาษาที่ใช้ ถ้าเป็นการฟังที่ไม่ใช่แบบตัวต่อตัว เช่น การฟังวิทยุ โทรทัศน์ การบรรยาย ฯลฯ ก็ควรเพิ่มเกณฑ์การกำหนดความสามารถในการระบุประเภทของเนื้อความของการพูดว่าเป็นโวหารใด มีหน้าที่ภาษาและความสัมพันธ์ของเนื้อความด้านภาษาและความสัมพันธ์ของเนื้อความทางด้านประสบการณ์ของผู้พูดและผู้ฟังอย่างไร นอกจากนี้เกณฑ์การประเมินอาจเป็นไปตามเนื้อหาว่าเป็นภาษาอังกฤษทั่วไป หรือภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ เช่น การฟังบรรยายทางสาขาวิชาการ หรือการฟังด้านวิชาชีพ ในที่นี้มุ่งแต่การฟังภาษาอังกฤษในสถานการณ์ที่มีการใช้ทักษะฟังเฉพาะด้านในวงจำกัดเฉพาะแหล่งเท่านั้น

สรุปได้ว่าการทดสอบความสามารถในการฟังสามารถทดสอบได้โดยเป็นการทดสอบในการฟังเสียงคำ ประโยค และความเข้าใจในการฟัง แต่แบบทดสอบที่นำมาใช้นั้นควรมีเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสมตามขั้นความรู้

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการสร้างและพัฒนาแบบฝึกหัด

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกไว้ดังต่อไปนี้

สวัสต์ สุวรรณอักษร (2531:105-118) กล่าวว่าแบบฝึก หมายถึง แบบฝึกเสริมทักษะเพิ่มเติม ภาควิปฏิบัติหลังจากที่ครูได้อธิบายภาคทฤษฎีหรือเนื้อหาแล้ว มุ่งให้ผู้เรียนฝึกทักษะหรือเพิ่มความชำนาญ

กันเทอร์และคณะ (Gunter et al. 1990:80) กล่าวว่า แบบฝึกใช้ในการให้นักเรียนฝึกด้วยตนเอง และแบบฝึกควรมีการให้คำแนะนำในการทำแก่นักเรียน โดยให้ครูแสดงตัวอย่างแก่นักเรียนก่อน เช่น ครูให้นักเรียนทั้งชั้นช่วยกันตอบคำถามข้อแรก และครูช่วยให้คำแนะนำ จากนั้นจึงให้นักเรียนทำด้วยตนเอง จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายตรวจสอบและซักถามข้อสงสัยในข้อคำถามและคำตอบของแบบฝึกร่วมกัน

กาญจนา คุณานุรักษ์ (2539:7) ได้นิยามความหมายของการสร้างแบบฝึกว่า เป็นกระบวนการแก้ปัญหาการเรียนการสอนโดยการวิเคราะห์สถานการณ์ หรือเงื่อนไขการเรียนรู้อย่างเป็นระบบแล้วจึงวางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้จัดการเรียนการสอนบรรลุจุดหมาย โดยอาศัยความรู้จากทฤษฎีต่างๆ เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนการสอน เป็นต้น

อารี พันธมณี (2534) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ว่า เป็นการสร้างแบบฝึกในรูปแบบที่หลากหลาย โดยมีจุดประสงค์เพื่อเสริมทักษะต่างๆให้เกิดแก่ผู้เรียนในขณะที่เรียนหรือหลังจากเรียนจบแล้ว

กลั่มพยอม สุระคาย (2544:56) ได้สรุปความหมายของการสร้างแบบฝึกไว้ว่า เป็นวิธีการที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย โดยมีการวางแผนการเรียนการสอนอย่างมีระบบขั้นตอนและ

กระบวนการ มีการนำเอาความรู้และทฤษฎีต่างๆมาใช้ เพื่อหาวิธีที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

กล่าวโดยสรุป ความหมายของแบบฝึก เป็นแบบฝึกที่เพิ่มเติมขึ้นมา หลังจากผู้เรียนเรียนรู้ภาคทฤษฎีมาแล้ว โดยมุ่งให้ผู้เรียนเพิ่มทักษะในการเรียนรู้และเกิดความชำนาญมากยิ่งขึ้น

4.2

จากการศึกษาหลักการสร้างแบบฝึก มีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวทางการสร้างแบบฝึกไว้ดังนี้

บ็อค (Bock1993:2-4) ได้เสนอหลักการสร้างแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ก่อนสร้างแบบฝึกต้องกำหนดโครงร่างคร่าวๆ ก่อนว่าเกี่ยวกับเรื่องอะไร มีจุดประสงค์อย่างไร
2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะใช้สร้างแบบฝึก
3. เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเนื้อหาให้สอดคล้องกัน
4. แจงจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมออกเป็นกิจกรรมย่อย โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียน

และเรียงกิจกรรมหรืองานที่นักเรียนต้องปฏิบัติจากง่ายไปยาก

5. กำหนดอุปกรณ์ที่จะใช้ในแต่ละตอนให้เหมาะสมกับแบบฝึก
6. กำหนดเวลาที่จะใช้ในแบบฝึกแต่ละตอนให้เหมาะสม
7. ควรประเมินผลก่อนและหลัง

ซีลและกลาสโกว์ (Seels and Glasgow 1990:4) ได้เสนอแนะว่า ในการจัดสถานการณ์ทางการสอนสามารถกำหนดขอบเขตเนื้อหาหลักสูตรจากหน่วยการเรียนรู้ระดับเนื้อหาหลักสูตร จากหน่วย จากหน่วยการเรียนรู้ระดับเล็กสู่ระดับใหญ่ และในการออกแบบการสอนควรคำนึงถึงส่วนประกอบ

1. เนื้อหาที่คัดเลือกมาต้องอิงจุดประสงค์รายวิชา
2. กลวิธีที่ใช้ในการสอนต้องอิงทฤษฎีและผลงานทางวิจัยที่ได้มีผู้ทำไว้
3. การวัดผลต้องอิงพฤติกรรมการเรียนรู้
4. รู้จักนำเทคโนโลยีมาเพื่อให้แบบฝึกมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและคุ้มค่า

ซีลส์และกลาสโกว์ (Seels and Glasgow 1990:50) เสนอขั้นตอนการสร้างแบบฝึกดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ปัญหา กำหนดปัญหาการสอน โดยรวบรวมปัญหาจากการประเมินความต้องการของผู้เรียน
2. วิเคราะห์ภาระงาน โดยรวบรวมข้อมูลจากทักษะต่างๆ รวมไปถึงพฤติกรรมทางการเรียนและทัศนคติ จากนั้นจึงวิเคราะห์วิเคราะห์วิธีการสอน เพื่อกำหนดวิธีที่ต้องการ
3. เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และกำหนดเกณฑ์การทดสอบเพื่อให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์
4. กำหนดกลวิธีการสอนหรือส่วนประกอบของการสอน เช่น ขั้นนำ เสนอเนื้อหาหรือขั้นการฝึกปฏิบัติ
5. เลือกรูปแบบการสอนและสื่อที่จะนำมาสร้างเป็นแบบฝึก
6. วางแผนผลิต พัฒนาสื่อ ตรวจสอบขั้นตอนในการพัฒนาสื่อเพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างการสอน
7. วางแผน และกำหนดวิธีที่จะใช้ในการประเมินผลขั้นปฏิบัติการ (Formative Evaluation) รวบรวมข้อมูลในขั้นการวัดการเรียนรู้รายจุดประสงค์ เพื่อนำไปพิจารณาปรับปรุงหรืออาจมีการทดสอบใหม่
8. วางแผนขั้นตอนในการใช้เครื่องมือ

9. ดำเนินการประเมินผลขั้นสรุป

10. นำแบบฝึกที่ผลิตออกเผยแพร่

นิกซอน (Nixon 1995:1-9) ได้เสนอวิธีการพัฒนาสื่อหรือแบบฝึกโดยมีแนวทางดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ (Preparation) โดยมีการวิเคราะห์ความสนใจของผู้เรียน ดูความสอดคล้องของสิ่งแวดล้อมที่จะเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนและดำเนินการจัดหาสื่อที่เหมาะสมมีคุณภาพและประหยัดค่าใช้จ่าย

2. ขั้นรวบรวมแหล่งข้อมูล (Collection of resource) ผู้เรียนสามารถมีส่วนร่วมในการช่วยรวบรวมข้อมูล ซึ่งอาจได้จากสถานที่ทำงานต่างๆ เช่นจากศูนย์การค้า พิพิธภัณฑ์ โรงพยาบาล ห้องสมุด ฯลฯ

3. ออกแบบกรอบงาน (Design Frameworks) เพื่อสร้างสื่อ พิจารณาตรวจสอบดูว่ามีส่วนใดที่ต้องการทำให้เกิดความชัดเจนขึ้น หรือปรับส่วนใดบ้างเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน

4. ดูปลย้อนหลัง (Feedback) เมื่อนำสิ่งที่สร้างขึ้นไปใช้แล้วควรติดตามผลการใช้ว่าได้ผล มีความคุ้มค่ามากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาต่อไป

อารี พันธมณี (2535:21-22) ได้กล่าวหลักของการสร้างแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้และการพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละวัย
2. ต้องตั้งจุดประสงค์ที่แน่นอนว่าจะฝึกทักษะด้านใด เพื่อจัดเนื้อหาให้ตรงกับจุดประสงค์
3. ต้องมีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน และเรียงลำดับจากง่ายไปยาก
4. ต้องมีคำชี้แจงที่เข้าใจง่าย และควรมีตัวอย่างเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น
5. ต้องมีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้กว้างขวาง ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย

6. ต้องมีความถูกต้องด้านเนื้อหา ซึ่งทำได้โดยการตรวจสอบหรือทดลองใช้ก่อนที่จะนำไปใช้จริง

7. ต้องมีรูปภาพประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน

8. ต้องให้นักเรียนทราบความก้าวหน้า ในการทำแบบฝึกทักษะของตนเพื่อเป็นการจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ในโอกาสต่อไป

ทอมลินสัน (Tomlinson 1998:96-99) ได้นำเสนอการสร้างและพัฒนาแบบฝึกโดยสามารถดำเนินการได้ดังนี้

1. ระบุความต้องการของผู้เรียน (Identification)
2. กำหนดขอบเขตของความต้องการ หรือปัญหา (Exploration) ในรูปของประเภทของภาษา ความหมาย หน้าที่ของภาษา ทักษะที่ใช้ ฯลฯ
3. ตระหนักถึงแนวทางในการสร้างสื่อ (Contextual realization) ในการวางแผนทำสื่อใหม่ๆ ที่ตรงกับรูปแบบแนวคิด มีเนื้อหาที่เหมาะสม
4. ตระหนักถึงเนื้อหาที่จะใช้ในการเรียนการสอน (Pedagogical realization) โดยเลือกแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน
5. รูปแบบของสื่อ (Physical production) โดยพิจารณารูปแบบให้มีความเหมาะสม เช่น ประเภท ขนาด ความยาวของเทป ฯลฯ
6. การใช้สื่อ (Use) ครูแนะนำวิธีการใช้สื่อให้กับนักเรียน ตามแบบฝึกหัดหรือใบงานเพื่อมอบหมายให้ไปทำที่บ้าน และตรวจสอบในชั้นโม่งถัดไป
7. การประเมินสื่อ (Evaluation) โดยการให้คำแนะนำแนะแก้ไขปัญหาความยากของสื่อกับนักเรียน

การฝึกทักษะทางภาษาจำเป็นต้องมีแบบฝึกหัดเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะจนเกิดความชำนาญ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้

อมรา แสงจันทร์ (2524:11-17) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. แบบฝึกเป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครูได้มาก
2. แบบฝึกช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล การให้นักเรียนแบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในด้านจิตใจมากขึ้น
3. แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน เพราะมีการฝึกซ้ำหลายๆครั้ง
4. แบบฝึกเป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะในการใช้ภาษาให้ดีขึ้น
5. แบบฝึกช่วยเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากจบบทเรียนแต่ละครั้ง
6. แบบฝึกช่วยให้นักเรียนสามารถทบทวนได้ด้วยตนเอง
7. ทำให้ครูมองเห็นปัญหาต่างๆ ของนักเรียนได้ชัดเจน และสามารถปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้นได้ทันที
8. แบบฝึกหัดที่จัดทำขึ้นนอกเหนือจากที่มีอยู่ในหนังสือจะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนได้เต็มที่
9. แบบฝึกหัดที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้ว ช่วยให้ครูประหยัดเวลาลอกแบบฝึกหัดทำให้มีโอกาสฝึกฝนทักษะต่างๆมากขึ้น อีกทั้งทำให้ผู้เรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเอง

ภาณุวัฒน์ รังสรรค์. (2555:16) กล่าวว่า แบบฝึกเป็นส่วนหนึ่งที่เพิ่มหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การส่วนที่ช่วยลดภาระของครู เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนฝึกทักษะการใช้ภาษาได้ดีขึ้น ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล อีกทั้งเสริมทักษะทางภาษาโดยฝึกทันทีหลังผู้เรียนรู้

กาญจนา คุณารักษ์ (2539:8-10) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ช่วยลดเวลาการสอนของครูและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี
2. แบบฝึกเหมาะสมกับเอ็กิตภาคของผู้เรียนแต่ละคน เพราะเป็นการเน้นความแตกต่างระหว่าง

บุคคล

3. ประโยชน์ต่อการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

ทอมลินสัน (Tomlinson 1998 : 228-238) ได้แบ่งการประเมินแบบฝึกไว้ 5 ขั้นตอน

ดังนี้

1. ตรวจสอบรายละเอียดของแบบฝึก (Description of the task) ทั้งทางด้านเนื้อหา เช่น ขั้นตอนการทำงาน ภาษาที่นักเรียนต้องใช้และเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้
2. วางแผนการประเมินแบบฝึก (Planning the evaluation) โดยวางกรอบการประเมินทั้งด้านแนวการสอน จุดประสงค์ เป้าหมาย ขอบข่าย ผู้ประเมิน เวลา ประเภทของข้อมูลที่ใช้ประเมิน
3. เก็บรวบรวมข้อมูล (Collecting information) โดยใช้เครื่องมือ เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบทดสอบ
4. วิเคราะห์ข้อมูล (Analysis of the information collected) เพื่อตรวจสอบว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นเป็นไปตามจุดประสงค์ที่วางไว้หรือไม่และเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาแบบฝึก
5. สรุปและเสนอแนะ (conclusions and recommendation) สรุปผลจากข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ ว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นว่า นักเรียนเรียนรู้ได้ดีมากน้อยแค่ไหนและจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อการสอนครั้งต่อไป

จะเห็นได้ว่าแบบฝึกมีประโยชน์อย่างยิ่งทั้งต่อตัวผู้เรียนเองและผู้สอน กล่าวคือว่า ผู้เรียนสามารถเห็นความก้าวหน้าของตนเอง รวมทั้งเป็นการวัดความสามารถว่าอยู่ในระดับใด ส่วนผู้สอน

แบบฝึกช่วยลดภาระงาน อีกทั้งสามารถเห็นข้อบกพร่องในการเรียนการสอนทำให้สามารถวางแผนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อนุสิทธิ์ พันธกล้า ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาชุดการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนสำหรับผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อชุดการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร รวมจำนวน 40 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพที่ 90.02/80.06 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร สูงกว่าคะแนนการทบทวนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปี ที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจชุดการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ด้านเนื้อหา ภาษา แบบฝึกหัด และการออกแบบบทเรียน โดยเฉลี่ยในระดับมาก

ฤทัยรัตน์ ปานจรินทร์ (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนถาวรานุกุล จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารที่พัฒนาขึ้น 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ การฟัง และ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีผลต่อกิจกรรมและแบบฝึกทักษะการฟังที่สร้างขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนถาวรานุกุล อ. ภาณุ เมืองฯ จังหวัดสมุทรสงคราม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ จ. านวน 5 แผน 2) แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จ. านวน 5 บท 3) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการ ฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังเรียน 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อแบบฝึก ทักษะการฟังเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการฟังเพื่อการสื่อสาร มีค่าเท่ากับ 85.53 ซึ่งมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี 2) ความสามารถด้านทักษะการฟังเพื่อการสื่อสารของ นักเรียนหลังเรียนสูง

กว่าก่อนเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการฟังอย่างมีนัยส าคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีต่อกิจกรรมการฟังและ แบบฝึกเสริมทักษะการฟังเพื่อการสื่อสาร

เรณู รื่นยุทธ (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาผลการใช้กิจกรรมมุ่งงานปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยทำการทดลองโดยใช้ระยะเวลาทั้งหมด 14 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง ทั้งนี้รวมเวลา ในการทดสอบก่อนทำ การทดลองและหลังทำ การทดลอง จำ นวน 2 ชั่วโมง โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ One-Group Pretest-Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แผนการจัดการเรียนรู้ ตามแนวการสอนโดยใช้กิจกรรมมุ่งงานปฏิบัติจำ นวน 4 แผน ได้แก่ แบบบันทึกหลังสอน แบบทดสอบวัด ความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ แบบประเมินงานปฏิบัติ และแบบบันทึกการเรียนรู้ การวิเคราะห์ ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนน คำร้อยละ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ของคะแนน โดยใช้สถิติที่แบบไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test for dependent samples) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมมุ่งงานปฏิบัติสูงกว่า ก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

TNI

TAHITI - NICHI INSTITUTE OF TECHNOLOGY

งานวิจัยต่างประเทศ

แมคโดนัลด์ Mc Donald. 1972: 1950-1951) แห่งมหาวิทยาลัยเม็มฟิส ทำการวิจัย เรื่อง พัฒนาการและการประเมินค่าของชุดการสอนแบบใช้สื่อแบบประสมเพื่อเรียนด้วยตนเอง สำหรับใช้กับการสอนภาษาอังกฤษแบบซ่อมเสริมในวิทยาลัยชุมชนซานเมือง กลุ่มตัวอย่างเป็น นักศึกษาจาก Mid South Urban Community College จำนวน 126 คน ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มนักศึกษาที่เรียนจากชุดการสอนแบบใช้สื่อประสมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างจากนักศึกษากลุ่มที่เรียนจากการบรรยายและ การอภิปรายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เกี่ยวกับทัศนคติของผู้เรียนพบว่า นักศึกษากลุ่มที่เรียนจากชุดการสอนมีทัศนคติในระดับที่สูงขึ้นกว่ากลุ่มที่เรียนจากการบรรยายและอภิปรายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แลงส์ตาฟ (Langstaff. 1972: 1566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “พัฒนาการและการประเมินผลของชุดการสอนสำเร็จรูปสำหรับการฝึกหัดครู” วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาการใช้ชุดการสอนที่ดัดแปลงจากแบบมูลฐานว่าจะใช้สอนให้เกิดการส่งเสริมทัศนคติที่ดีในการสอนและเทคนิคการสอนของนักศึกษาวิชาครูหรือไม่ ผลการวิจัยพบว่า 1. คะแนนระหว่างการทดสอบก่อนการเรียนและการทดสอบหลังการเรียนให้ผล ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 2. ครูในประจำการทำแบบทดสอบก่อนการเรียนได้ดีกว่านักศึกษาแต่คะแนนสอบหลัง การเรียนของทั้งสองกลุ่มไม่มีผลแตกต่างกัน สรุปได้ว่าการวิจัยแสดงว่าชุดการสอนสามารถส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการสอนและเทคนิคการสอนของนักศึกษาวิชาครูและควรนำไปใช้ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อพัฒนาและทดลองแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของ นักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพ ของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 เพื่อ เปรียบเทียบความสามารถในการทำข้อสอบด้านการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักศึกษาคณะ วิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสาร และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อแบบฝึกทักษะ การฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ที่ลงเรียนวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3 จำนวน 900 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ที่ลง เรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3 จำนวน 42 คนได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling Technique)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ประสิทธิภาพในการทำข้อสอบด้านทักษะการฟังเพื่อการสื่อสาร ของนักศึกษา วิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.2 ความพึงพอใจของนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อแบบฝึกทักษะการฟัง ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบฝึกทักษะด้านการฟังและแบบทดสอบประจำคาบเรียนด้านทักษะการฟังเพื่อการ สื่อสาร สำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จำนวน 8 ชุด

3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟัง 1 ฉบับ จำนวน 100 ข้อ 100 คะแนนใช้เวลาใน การทดสอบ 120 คะแนน

3.3 แบบทดสอบความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แบบฝึกทักษะการ ฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเพื่อทดลองการสอนภาษาอังกฤษ โดยศึกษาทฤษฎีการสอนฟังภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร และบทสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และได้สร้างแบบฝึก ทักษะด้านการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารก่อนและหลังการเรียน และแบบทดสอบประจำคาบเรียนโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

4.1 ด้านการพัฒนาแผนการสอนและแบบทดสอบย่อยประจำคาบเรียน เพื่อยกระดับ

ความสามารถในการทำข้อสอบการฟัง สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2

4.1.1 ศึกษาหลักสูตร เอกสาร ตำรา ขอบข่ายเนื้อหา การอ่านภาษาอังกฤษ แบบเรียน การอ่านภาษาอังกฤษ และบทสนทนาในชีวิตประจำวันภาษาอังกฤษ โดยเน้นในเรื่องการฟังเพื่อจับใจความสำคัญ การเดาความหมายจากบริบท การบอกรายละเอียด การสรุปเรื่องที่ฟังได้ และการเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจ ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ทักษะการฟังสำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 เพื่อนำมาสร้างเป็นแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ทักษะการฟังดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1.1 สามารถเดาความหมายของคำศัพท์ที่ไม่คุ้นเคยจากบริบทเพื่อทำความเข้าใจในเรื่องที่ฟังได้

4.1.1.2 สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้

4.1.1.3 สามารถสรุปเรื่องที่ฟังได้

4.1.1.4 สามารถบอกรายละเอียดของเรื่องที่ฟังได้

4.1.2 ศึกษาทักษะและกลยุทธ์ในการฟังภาษาอังกฤษที่จำเป็นจะต้องใช้ในการฟังภาษาอังกฤษในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

4.1.3 จัดทำตาราง กำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา หัวข้อ และทักษะการอ่าน กิจกรรม การประเมินผลการเรียนรู้

4.1.4 กำหนดแผนการสอนและกำหนดแผนการเรียนรู้

4.1.4.1 บทเรียน (Lesson) ในแต่ละบทมีรูปแบบดังนี้

เนื้อหา (Content) นำเสนอเนื้อหาตามหัวเรื่องในแต่ละบท โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1.4.1.1 แจ้งวัตถุประสงค์ของแต่ละบทเรียน กิจกรรมการเรียนรู้โครงสร้างและหลักการทางภาษา เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาและนำโครงสร้างและหลักการทางภาษามาใช้ในการฟังเนื้อหาในบทเรียนและกิจกรรมแบบฝึกหัด

4.1.4.1.2 กิจกรรมการทดสอบประจำคาบเรียน เป็นการทดสอบประจำคาบเรียนเพื่อให้นักศึกษาได้ทราบถึงความก้าวหน้าในการเรียน ซึ่งแต่ละบทจะมีแบบทดสอบ 20 ข้อ จัดเป็นแบบทดสอบประเภทหลายตัวเลือก 20 ข้อ 20 คะแนน

4.1.4.2 ตรวจแบบทดสอบแล้วแสดงผลการเรียนรู้ของนักศึกษาแต่ละคน เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการเรียนของตน

4.2 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังการเรียน สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 เป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันจำนวน 100 ข้อ 100 คะแนน ใช้เวลา 120 นาที ผู้วิจัยได้นำประยุกต์ใช้โดยการนำข้อสอบมาจากบทสนทนาต่างๆ ที่พบเจอในชีวิตประจำวัน

4.3 การสร้างและพัฒนาแบบสอบถามความพึงพอใจ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ซึ่งได้ดำเนินการตามขั้นตอน ต่อไปนี้

4.3.1 ศึกษาแนวทางการสร้างแบบสอบถามและการพัฒนาข้อคำถามแบบ

ปลายปิดและแบบปลายเปิด ตามแนวคิดของอารีย์ วชิรวรการ (2542: 65-69) รวมทั้งวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของเบสท์ (Best 1968: 168-193) โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าตามแนวคิดของลิเคอร์ (Likert, quoted in Best 1986: 181) ซึ่งกำหนดค่าระดับของข้อความในแบบสอบถาม 5 ระดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ค่าระดับเท่ากับ 5	พึงพอใจมากที่สุด
ค่าระดับเท่ากับ 4	พึงพอใจมาก
ค่าระดับเท่ากับ 3	พึงพอใจปานกลาง
ค่าระดับเท่ากับ 2	พึงพอใจน้อย
ค่าระดับเท่ากับ 1	พึงพอใจน้อยที่สุด

4.3.2 วิเคราะห์เนื้อหาในการประเมินและสร้างข้อความแสดงความพึงพอใจใน

การประเมินแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 โดยมีกรอบเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม คือ

4.3.2.1 ด้านสื่อการเรียนการสอน

4.3.2.2 ด้านวิธีการสอน

4.3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้าง

แบบสอบถามความคิดเห็นจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ความเหมาะสมของคำถาม และรูปแบบของภาษา

4.3.4 นำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	R	แทน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

4.3.5 นำผลที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5

มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความพึงพอใจ (ดูภาคผนวก)

4.3.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผ่านการตรวจแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับ

นักศึกษาในชั้นทดลองกลุ่มเล็ก หลังจากทดลองแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 จากนั้นจึงนำข้อความหรือคำถามที่ไม่ชัดเจนมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำไปใช้ในการทดลองภาคสนามต่อไป

4.3.7 นำข้อมูลจากการทดลองตอบแบบสอบถามความพึงพอใจในชั้นการทดลองกลุ่ม

เล็กมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แบบแอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach 1974: 161) ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

4.3.8 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นและได้รับการ

ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนการทดลองภาคสนาม โดยให้นักศึกษาทำแบบสอบถามความพึงพอใจหลังจากทำแบบสอบถามประจำคาบเรียนเพื่อนำมาผลจากความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาบทเรียนการฟังต่อไป

5. วิธีดำเนินการทดลอง

การทดลองใช้เครื่องมือดำเนินการทดลองโดยทำการทดลองกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะวิศวกรรมศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3 กับสำนักวิชาพื้นฐานและภาษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ปีการศึกษา 2557 โดยแบ่งการทดลองเป็น 3 ครั้ง ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 นำไปใช้กับนักศึกษาเป็นรายบุคคล โดยผู้วิจัยทำการทดลองกับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จำนวน 1 คน ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2556 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยให้นักศึกษาเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังจากนั้นให้ทำแบบทดสอบความสามารถทางการเรียน จำนวน 100 ข้อ คะแนนเต็ม 100 คะแนน และผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมและปฏิกิริยาพร้อมทั้งฟังความคิดเห็น และซักถามปัญหาหรือข้อสงสัยที่นักศึกษาพบขณะเรียนกับแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารไม่ว่าจะเป็นด้านการใช้ภาษาหรือวิธีการเรียนแล้วนำมาปรับปรุงให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถการเรียนรู้ภาษาอังกฤษหลังเรียน (Post-test) เป็นข้อสอบฉบับเดียวกัน เมื่อผู้เรียนเรียนครบทั้ง 8 คาบเรียน เพื่อนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบประจำคาบเรียนทุกบทเรียน และวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษหลังเรียน (Post-test) มาคำนวณหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามเกณฑ์ 75/75 ปรากฏว่า ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชั้นการทดลองรายบุคคลเท่ากับ 60.25/68.00 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนจากการทำแบบทดสอบประจำคาบเรียนของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษ
เพื่อการสื่อสารและแบบทดสอบหลังเรียนในชั้นการทดลองรายบุคคล

นักศึกษา คนที่	คะแนนแบบทดสอบประจำคาบเรียน								รวม	ร้อยละ	คะแนน สอบหลัง เรียน	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8				
คะแนนเต็ม	20	20	20	20	20	20	20	20	160	100	100	100
1	8	9	11	11	14	13	15	16	97	60.25	68	68
ร้อยละ	40	45	55	55	70	65	75	80				

จากตารางที่ 1 ในชั้นทดลองใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร กับนักศึกษา 1 คน พบว่านักศึกษาทำคะแนนจากแบบทดสอบประจำคาบเรียนทั้ง 8 คาบเรียนได้คะแนนรวม 97 คะแนน จากคะแนนเต็ม 160 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 60.25 และนักศึกษาทำคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียน ได้คะแนน 68 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 68.00 ดังนั้น ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีค่าเท่ากับ $60.25/68.00$ คาบเรียนที่นักศึกษาทำคะแนนได้สูงสุดคือ คาบเรียนที่ 8 คิดเป็นร้อยละ 80 ส่วนคาบเรียนที่นักศึกษาทำคะแนนได้น้อยที่สุด คือ คาบเรียนที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 40

ขั้นที่ 2 นำไปใช้กับนักศึกษากลุ่มเล็ก ผู้วิจัยใช้นักศึกษาจำนวน 9 คน โดยให้นักศึกษาศึกษาจากแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทำแบบฝึกหัด จากนั้นให้ทำแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียน จำนวน 100 ข้อ คะแนนเต็ม 100 คะแนน การวิเคราะห์ผลการเรียนในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พบปัญหาที่ต้องแก้ไข เช่น แบบฝึกหัดยากเกินไป และเสียงพูดฟังไม่ชัดเจน เป็นต้น นอกจากนั้นแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อไปนำไปแก้ไขปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษ

เพื่อการสื่อสารแต่ละคาบเรียน ผู้วิจัยให้ผู้เรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจรวมทั้งหมด 8 ครั้ง จากนั้นให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนก่อนเรียน (Pre-test) เพื่อนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบประจำคาบเรียนในทุกคาบเรียนและคะแนนวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนมาคำนวณหาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามเกณฑ์ 75/75 ปรากฏว่า ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในขั้นการทดลองกลุ่มเล็กเท่ากับ **63.54/66.11** รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนจากการทำแบบทดสอบประจำคาบเรียนของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในขั้นการทดลองกลุ่มเล็ก

นักศึกษา คนที่	คะแนนแบบทดสอบประจำคาบเรียน								รวม	ร้อยละ	คะแนน สอบ หลัง เรียน	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8				
1	7	8	11	12	14	14	16	16	98	61.25	65	65.00
2	7	7	10	11	14	13	15	17	94	58.75	68	68.00
3	6	8	9	11	12	13	13	15	87	54.38	55	55.00
4	8	9	11	12	12	14	14	14	94	58.75	60	60.00
5	10	12	12	14	15	14	16	15	108	67.50	69	69.00
6	11	13	14	15	16	16	18	17	120	75.00	71	71.00
7	8	9	11	13	14	13	14	15	97	60.63	62	62.00
8	9	10	12	13	13	14	15	15	101	63.13	70	70.00
9	10	11	13	15	15	17	18	17	116	72.50	75	75.00
รวม	76	87	103	116	125	128	139	141	915			
ร้อยละ	42.2	48.3	57.2	64.4	69.4	71.1	77.2	78.3		63.54		66.11
	2	3	2	4	4	1	2	3				

จากตารางที่ 2 ในขั้นตอนลองใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับนักศึกษา 9 คน พบว่านักศึกษาทำคะแนนจากแบบทดสอบประจำคาบเรียนทั้ง 8 คาบเรียนได้คะแนนรวม 915 คะแนน จากคะแนนเต็ม 1,440 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 63.54 และนักศึกษาทำคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนรวม 595 คะแนน จากคะแนนเต็ม 900 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 66.11 ดังนั้นประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีค่าเท่ากับ $63.54/66.11$ ซึ่งคาบเรียนที่นักศึกษาทำคะแนนได้สูงสุดคือ คาบเรียนที่ 8 คิดเป็นร้อยละ 78.33 ส่วนคาบเรียนที่นักศึกษาทำคะแนนได้น้อยที่สุด คือ คาบเรียนที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 42.22

ขั้นที่ 3 นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้ศึกษาจำนวน 42 คน โดยให้นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 100 ข้อ 100 คะแนน ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 120 นาที จากนั้นเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทำแบบฝึกหัด และให้ทำแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนจำนวน 100 ข้อ คะแนนเต็ม 100 คะแนน เป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกับก่อนเรียน ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 120 นาที จากนั้นวิเคราะห์ผลการเรียน เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารต่อไป

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

6.1 ขั้นตอนทดสอบก่อนเรียน

1. ทำการปฐมนิเทศนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ วิธีการเรียนและข้อตกลงต่างๆ ในแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2. ให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษก่อนเรียน โดยใช้เวลา 120 นาที จากนั้นตรวจและบันทึกคะแนนของนักเรียนแต่ละคน

6.2 ขั้นการเรียนรู้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษา

วิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 และการใช้แบบสอบถาม

ให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยมีอาจารย์เป็นผู้คอยให้คำแนะนำและที่ปรึกษาในชั้นเรียนเมื่อนักศึกษามีปัญหาและต้องการคำแนะนำ ใช้เวลาในการทดลอง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 15 นาที เป็นระยะเวลา 4 เดือน รวมทั้งหมด 12 ครั้ง คือ ระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน 2557 ถึงวันที่ 5 ตุลาคม 2557 หลังจากจบบทเรียนแต่ละบท นักศึกษาต้องทำแบบทดสอบประจำคาบเรียนและแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้ง 8 คาบเรียน

6.3 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษหลังแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้เวลา 120 นาที แล้วตรวจให้คะแนนและนำไปบันทึกผลเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ต่อไป

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามเกณฑ์ 75/75 โดยใช้สูตร E_1 / E_2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ 2520: 134-142)

$$E_1 = \frac{(\sum X_i / N) 100}{A}$$

A

เมื่อ E_1 คือ ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

X_i คือ คะแนนรวมของแบบทดสอบประจำคาบเรียนทุกชุดของนักศึกษาคนที่ i

A คือ คะแนนเต็มของแบบทดสอบประจำคาบเรียนทุกชุดมารวมกัน

N คือ จำนวนนักศึกษา

$$E_2 = \frac{(\sum F_i / N) 100}{B}$$

B

เมื่อ E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลการสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ

F_i คือ คะแนนการสอบหลังเรียนของนักศึกษาคนที่ i

B คือ คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน

N คือ จำนวนนักศึกษา

7.2 เปรียบเทียบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังเรียนจากแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ t-test แบบจับคู่ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC⁺

7.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจทั้งรายข้อและรายฉบับ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า โดยนำค่าระดับที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปแปลความหมายค่าระดับตามเกณฑ์ที่ปรับปรุงจากเกณฑ์ของเบสท์ (Best: 1981) ดังนี้

$1.00 \leq \bar{x} < 1.50$ หมายถึง นักศึกษามีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด

$1.51 \leq \bar{x} < 2.50$ หมายถึง นักศึกษามีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ

$2.51 \leq \bar{x} < 3.50$ หมายถึง นักศึกษามีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะการฟัง

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

$3.51 \leq \bar{x} < 4.50$ หมายถึง นักศึกษามีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะการฟัง

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง

$4.51 \leq \bar{x} \leq 5.00$ หมายถึง นักศึกษามีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะการฟัง

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงมาก

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ได้แก่

2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ ใช้การทดสอบที (t-test)

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

ของครอนบาค (Cronbach. 1970: 169)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การ

ทดสอบค่าคะแนนที (t-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 75/75 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2520: 136) โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง 42 คน สำหรับนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษด้านทักษะการฟังของนักศึกษา ก่อนและหลังการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อหาระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 75/75 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2520: 136) ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 42 คน ทำแบบทดสอบประจำคาบเรียนเรียนหลังจากเรียนจบในแต่ละครั้งทั้ง 8 คาบเรียน ซึ่งแบบทดสอบ มีคะแนนเต็ม 160 คะแนน จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และค่าร้อยละของคะแนนและจัดอันดับคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบประจำคาบเรียน ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอันดับคะแนนเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบแต่ละคาบเรียน

คาบเรียนที่	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	S.D.	ร้อยละ	ลำดับที่
1	20	9.45	1.21	47.26	8
2	20	10.48	1.38	52.38	7
3	20	11.80	1.38	59.04	6
4	20	12.95	1.36	64.76	5
5	20	13.42	1.59	67.14	4
6	20	14.09	1.60	70.48	3
7	20	14.50	1.58	72.50	2
8	20	15.33	1.52	76.67	1

จากตารางที่ 3 พบว่า แบบทดสอบประจำคาบเรียนของบทของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ที่กลุ่มตัวอย่างทำคะแนนเฉลี่ยได้สูงเกิน 75% จำนวน 1 คาบเรียน คือ คาบเรียนที่ 8 (76.67%) ส่วนคาบเรียนที่กลุ่มตัวอย่างได้คะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือคาบเรียนที่ 1 (47.26%)

2. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยการหาค่าร้อยละของคะแนนจากการทำแบบทดสอบประจำคาบเรียน ของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้ง 8 คาบเรียน และค่าร้อยละของคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 42 คน ซึ่งผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าร้อยละของคะแนนจากการทำแบบทดสอบประจำคาบเรียนของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและค่าร้อยละของคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

คาบเรียน	คะแนนแบบทดสอบประจำคาบเรียน								รวมคะแนน แบบทดสอบ ประจำคาบเรียน (160)	คะแนนสอบ หลังเรียน ทักษะการ ฟัง (100)	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8			
คะแนน/ นักศึกษา คนที่	20	20	20	20	20	20	20	20			
1	8	9	9	11	13	15	16	16	97	66	66.00
2	8	8	10	13	14	14	15	16	98	70	70.00
3	10	11	13	14	14	15	15	15	107	75	75.00
4	9	11	12	13	15	15	16	15	106	73	73.00
5	7	8	10	11	10	12	12	13	83	64	64.00
6	11	11	12	13	13	12	14	14	100	76	76.00
7	10	11	13	14	16	16	17	17	114	72	72.00
8	9	10	12	13	13	11	12	12	92	69	69.00
9	12	12	14	16	16	17	18	18	123	76	76.00
10	8	9	10	12	13	12	13	15	92	70	70.00
11	8	8	9	11	11	13	13	14	87	71	71.00
12	9	10	11	11	11	12	12	14	90	74	74.00
13	9	9	11	12	13	12	12	13	91	72	72.00
14	11	12	14	15	15	15	14	15	111	77	77.00
15	10	11	12	12	11	13	13	14	96	76	76.00
16	10	12	13	14	13	15	15	16	108	73	73.00
17	12	13	13	15	16	16	15	17	117	75	75.00
18	10	10	13	14	15	16	16	17	111	79	79.00
19	10	11	12	14	14	15	14	14	104	78	78.00
20	9	11	12	14	14	15	15	16	106	69	69.00
21	8	9	11	11	10	11	13	15	88	66	66.00
22	9	10	11	11	12	11	12	12	88	71	71.00
23	9	11	12	13	14	14	15	16	104	73	73.00
24	9	10	12	14	15	15	14	16	105	72	72.00
25	10	10	11	13	15	15	16	17	107	76	76.00

26	8	10	12	13	14	15	16	16	104	73	73.00
27	11	12	13	14	14	16	17	17	114	77	77.00
28	11	13	14	14	15	17	17	18	119	78	78.00
29	9	11	11	12	13	13	14	14	97	68	68.00
30	11	12	14	13	14	15	15	17	111	74	74.00
31	9	11	13	14	15	15	15	16	108	65	65.00
32	10	10	11	13	14	14	15	16	103	72	72.00
33	8	9	10	10	12	13	12	14	88	71	71.00
34	10	12	13	13	14	14	15	17	108	76	76.00
35	9	10	10	12	13	14	15	15	98	74	74.00
36	11	13	14	15	15	16	17	17	118	77	77.00
37	10	11	12	14	13	14	14	15	103	75	75.00
38	10	12	12	13	14	15	15	17	108	73	73.00
39	9	9	11	12	11	13	14	16	95	66	66.00
40	7	8	10	11	11	13	14	14	88	70	70.00
41	9	10	13	14	14	15	14	14	103	71	71.00
42	10	10	11	13	12	13	13	14	96	77	77.00
รวม	397	440	496	544	564	592	609	644	4286	3050	
ร้อยละ	47.26	52.38	59.04	64.76	67.14	70.48	72.50	76.67	63.78	72.62	

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลรวมของคะแนนจากการทำแบบทดสอบประจำคาบเรียนของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 42 คน เท่ากับ 4,286 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 63.75 และผลรวมของคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 3,050 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 72.67 ดังนั้นประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชั้นทดลองภาคสนาม มีค่าเท่ากับ 63.75/72.67 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 จึงแสดงว่าแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 พบว่าแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ หลังเรียน และแบบทดสอบประจำคาบเรียน มีความยากเกินไป จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษา ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษา วิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 42 คน ทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษา วิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 จำนวน 100 ข้อ คะแนนเต็ม 100 คะแนน ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกัน จากนั้นจึงหาผลต่างของคะแนน (D) จากการทดสอบก่อนและหลังเรียนจากบทเรียนการสอนการฟัง ภาษาอังกฤษเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำข้อสอบด้านทักษะการฟัง แล้วนำคะแนนที่ได้จาก การทดสอบทั้งสองครั้งมาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผลจาก การวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 คะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการเรียนรู้ ด้วยแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 และผลต่างของคะแนนในการทดสอบ

นักเรียนคน ที่	คะแนน (100)		ผลต่าง (D)	นักเรียนคน ที่	คะแนน (100)		ผลต่าง (D)
	ก่อนเรียน	หลังเรียน			ก่อนเรียน	หลังเรียน	
1	45	66	21	22	40	71	31
2	40	70	30	23	49	73	24
3	44	75	31	24	52	72	20
4	46	73	27	25	48	76	18
5	42	64	22	26	50	73	23
6	45	76	31	27	53	77	24
7	49	72	23	28	54	78	24

8	52	69	17	29	49	68	19
9	48	76	28	30	52	74	22
10	54	70	16	31	40	65	25
11	56	71	15	32	58	72	14
12	49	74	25	33	52	71	19
13	48	72	24	34	55	76	21
14	52	77	25	35	53	74	21
15	51	76	25	36	55	77	22
16	46	73	27	37	51	75	24
17	51	75	24	38	57	73	16
18	49	79	30	39	48	66	18
19	47	78	31	40	49	70	21
20	50	69	19	41	51	71	20
21	42	66	24	42	54	77	23

จากตารางที่ 5 พบว่าความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างทุกคนสูงขึ้น

หลังจากที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้ง 8 คาบเรียน ค่าผลต่างของ

คะแนนก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงสุดเท่ากับ 31

คะแนน และต่ำสุดมีค่า เท่ากับ 14 คะแนน

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนน

ผลต่างเฉลี่ย และค่าทดสอบ t ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 42 คน

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	($\bar{x}$)	S.D	(D)	t	Sig
ก่อนเรียน	100	49.43	4.56	23.19	40.678	0.000*
หลังเรียน	100	72.62	3.83		88.805	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่าง หลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ($\text{Sig} = 0.000 < 0.05$) โดยคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษหลังเรียน มีค่าเท่ากับ 72.62 ซึ่งสูงกว่าความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนเรียนที่มีค่าเท่ากับ 49.43 จาก คะแนนเต็ม 100 คะแนน คะแนนผลต่างเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังเรียนเท่ากับ 23.19 ค่า t ที่ได้ จากการคำนวณคะแนนก่อนเรียน มีค่า 40.678 และคะแนนหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 88.805 ดังนั้นแสดง ว่าความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สูงกว่าความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อหาระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อแบบฝึกทักษะ การฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

ให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 42 คน ทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อแบบฝึกทักษะการฟัง ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 หลังจากที่ได้รับมอบหมายให้เรียนจบในแต่ละคาบ เรียน จากนั้นนำมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่

ตารางที่ 7   ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบสอบถามความพึงพอใจของ
กลุ่มตัวอย่างที่มีต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ข้อ	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ลำดับที่
	ความพึงพอใจด้านสื่อการเรียนการสอน			
1	สื่อการเรียนการสอนมีความหลากหลาย	4.62	0.52	1
2	ขนาดตัวอักษรของสื่อที่นำมาสอนอ่านง่าย	4.38	0.52	3
3	รูปภาพที่นำมาประกอบชัดเจนและเหมาะสม	4.00	0.53	2
	รวมค่าเฉลี่ยด้านสื่อการเรียนการสอน	4.33	0.52	I
ข้อ	ข้อความ	$\bar{x}$	S.D.	ลำดับที่
	ความพึงพอใจด้านวิธีการสอน			
4	คำอธิบายเนื้อหาและอธิบายวัตถุประสงค์ของแต่ละคาบเรียนชัดเจน	4.38	0.52	1
5	ความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน	3.75	0.46	4
6	มีการประเมินทุกคาบและเหมาะสมดี	4.25	0.46	2
7	แบบฝึกหัดในแต่ละคาบเรียนมีจำนวนข้อและมีความยากง่ายเหมาะสม	3.88	0.64	3
	รวมค่าเฉลี่ยด้านวิธีการสอน	4.06	0.52	II
	ค่าระดับเฉลี่ยรวม	4.12	0.52	

จากตารางที่ 7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้ง 8 คาบเรียน โดยเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 (S.D. = 0.52) อยู่ในระดับดี จึงสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่ดีต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งหากพิจารณาระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวิธีการสอน สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจทางด้านสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.52) ซึ่งหากพิจารณาระดับความพึงพอใจด้านการออกแบบรายข้อ สามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ข้อที่ 1 สื่อการเรียนการสอนมีความหลากหลาย ($\bar{x} = 4.62$, S.D. = 0.52) ข้อที่ 2 ขนาดตัวอักษรของสื่อนำมาสอนอ่านง่าย ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.52) และ ข้อที่ 3 รูปภาพที่นำมาประกอบการเรียนการสอนชัดเจนและเหมาะสม ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 0.53) สรุปว่านักศึกษามีความพึงพอใจด้านสื่อการเรียนการสอนในระดับดี

2. ด้านวิธีการสอน โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจทางด้านแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.52) ซึ่งหากพิจารณาระดับความพึงพอใจด้านเนื้อหา รายข้อ สามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ข้อที่ 4 คำอธิบายเนื้อหาและอธิบายวัตถุประสงค์ของแต่ละคาบเรียนชัดเจน ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.52) ข้อที่ 6 มีการประเมินผลการเรียนทุกคาบเหมาะสมดี ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.46) ข้อที่ 7 แบบฝึกหัดในแต่ละคาบเรียนมีจำนวนข้อและมีความยากง่ายเหมาะสม ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.64) และ ข้อที่ 5 ความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = 0.46) และ สรุปว่านักศึกษามีความพึงพอใจด้านวิธีการสอนในระดับดี

สรุปได้ว่าความพึงพอใจโดยรวมต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้ง 8 คาบเรียน มีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 (S.D.= 0.52) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษา วิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษา วิศวกรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการทำข้อสอบด้านทักษะการฟัง ของ นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ก่อนและหลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการฟัง ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยี ไทย-ญี่ปุ่นชั้นปีที่ 2 คณะวิศวกรรมศาสตร์ ที่ลงเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3 ในภาค เรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนจำนวน 42 คนโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการสอนและแบบทดสอบประจำคาบเรียนการสอนฟังภาษาอังกฤษโดยใช้แบบฝึกทักษะ การฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 8 ชุด
2. แบบทดสอบวัดความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยสร้างโดยนำกรอบเนื้อหาที่ ได้จากการวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ทักษะการฟังภาษาอังกฤษ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 100 ข้อ ใช้เวลาในการสอบ 120 นาที เพื่อวัดความสามารถทางการฟัง

ภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังวิธีการเรียนการสอนฟังภาษาอังกฤษโดยใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้งด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวิธีการเรียนการสอน จำนวน 7 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ คือ พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย และพึงพอใจน้อยที่สุด ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ 0.88

การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองในภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาในการทดลองสัปดาห์ละ 1 ครั้งๆละ 1 ชั่วโมง 15 นาที เป็นระยะเวลา 4 เดือน รวมทั้งหมด 12 ครั้ง คือระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน 2557 ถึงวันที่ 5 ตุลาคม 2557 ผู้วิจัยเริ่มดำเนินการทดลองโดยการให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ที่ผ่านการพัฒนาและผ่านคุณภาพแล้ว เพื่อวัดความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างก่อนเรียน ผู้วิจัยอธิบายวิธีการเรียนการสอนและแผนการสอนที่กำหนดในแต่ละคาบเรียน แล้วให้กลุ่มตัวอย่างเรียนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ทั้ง 8 คาบเรียน ซึ่งแต่ละคาบเรียนใช้เวลา 1 ชั่วโมง 15 นาที จากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อวัดความสามารถด้านการฟังของผู้เรียนโดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบประจำคาบเรียนทั้ง 8 คาบเรียน คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ตลอดจนข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจในแต่ละคาบเรียน มาวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน กล่าวคือหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้เกณฑ์ 75/75 จากสูตร $E1/E2$ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ 2520: 136) เปรียบเทียบ

ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลองโดยใช้ t-test แบบจับคู่ วิเคราะห์ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ที่ผู้วิจัย พัฒนาขึ้น โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปแปลความหมายค่า ระดับตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย สามารถสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในชั้นทดลองภาคสนาม มีค่าเท่ากับ 63.78/72.62 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

2. ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สูงกว่าความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

3. ความพึงพอใจโดยรวมต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้ง 8 คาบเรียน มีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 (S.D. = 0.52) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

3.1 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจทางด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับดี ($\bar{x}$ = 4.33, S.D. = 0.52) ซึ่งหากพิจารณาระดับความพึงพอใจด้านการออกแบบรายข้อ สามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ข้อที่ 1 สื่อการเรียนการสอนมีความหลากหลาย ($\bar{x}$ = 4.62, S.D. = 0.52) ข้อที่ 2 ขนาดตัวอักษรของสื่อที่นำมาสอนอ่านง่าย ($\bar{x}$ = 4.38, S.D. = 0.52) และ ข้อที่ 3 รูปภาพที่นำมา

ประกอบการเรียนการสอนชัดเจนและเหมาะสม ($\bar{x} = 4.00$, S.D= 0.53) สรุปว่านักศึกษามีความพึงพอใจด้านสื่อการเรียนการสอนในระดับดี

3.2 ด้านวิธีการสอน โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจทางด้านแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.52) ซึ่งหากพิจารณาระดับความพึงพอใจด้านเนื้อหา รายข้อ สามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ข้อที่ 4 คำอธิบายเนื้อหาและอธิบายวัตถุประสงค์ของแต่ละคาบเรียนชัดเจน ($\bar{x} = 4.38$, S.D = 0.52) ข้อที่ 6 มีการประเมินผลการเรียนทุกคาบเหมาะสมดี ($\bar{x} = 4.25$, S.D.= 0.46) ข้อที่ 7 แบบฝึกหัดในแต่ละคาบเรียนมีจำนวนข้อและมีความยากง่ายเหมาะสม ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.64) และ ข้อที่ 5 ความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{x} = 3.75$, S.D= 0.46) และ สรุปว่านักศึกษามีความพึงพอใจด้านวิธีการสอนในระดับดี

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในชั้นทดลองภาคสนาม มีค่าเท่ากับ 63.78/72.62 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 อาจเนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

1.1 เนื้อหาในแบบทดสอบประจำคาบเรียนด้านทักษะการฟังทั้ง 8 ชุด และแบบทดสอบความสามารถด้านการฟัง ประกอบด้วยเนื้อหาที่หลากหลาย เช่น การทักทายและการแนะนำ การขอร้องและแสดงความขอบคุณ การแสดงความยินดีและแสดงความเสียใจ ความชอบและงานอดิเรก การเดินทาง การสนทนาทางโทรศัพท์ การติดต่อธุรกิจ และการสัมภาษณ์ ซึ่งนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์อาจไม่ได้มีใช้บทสนทนาในชีวิตประจำวัน จึงทำให้ไม่คุ้นเคยกับรูปแบบประโยค และ

คำศัพท์ จึงทำให้เกิดความสับสนและใช้เวลานานในการตีความหมายของเรื่องราวที่ฟัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟังในเวลาจำกัดเพียงแค่ 1 รอบ ยิ่งทำให้นักศึกษาเกิดความกดดันเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ วิลลิส (Willis 1996: 120-145) ที่กล่าวว่า ผู้สอนต้องมุ่งจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ตามสถานการณ์ที่สมจริง ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนและจดจำเนื้อหาได้มากขึ้น พร้อมทั้งได้มีการฝึกฝนการเรียนรู้นั้นบ่อยๆ ก็จะทำให้เกิดทักษะการเรียนรู้และมีการพัฒนา และเมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งที่คุ้นเคยและมีความรู้เดิมอยู่แล้วจะก่อให้เกิดความสามารถในทักษะนั้นๆ มากขึ้นด้วย

2. จากผลการวิจัยข้อที่ 2 พบว่าความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 สูงกว่าความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 อาจเนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 สามารถสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน เนื่องจากเป็นบทสนทนาการฟังภาษาอังกฤษที่สามารถพบเจอได้ในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนจึงมีความกระตือรือร้นในการเรียนสูง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของคาโรลล์ (Carroll, 1972) ที่กล่าวถึงกิจกรรมที่จะเชื่อมโยงไปสู่การนำเอาภาษาไปใช้เพื่อการสื่อสารไว้ เช่น กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเข้าสังคม กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ที่น่าสนใจ กิจกรรมเกี่ยวกับการเดินทาง และเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการศึกษาความสนใจในของผู้เรียน

3. จากการวิจัยข้อที่ 3 กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่ดีต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทั้ง 8 คาบเรียน มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 (S.D. = 0.52) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่ดีต่อแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจทางด้านการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร อยู่ในระดับดี ซึ่งมีข้อที่มีค่าระดับความพึงพอใจด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สูงที่สุดอยู่ในระดับดีมากคือ ข้อที่ 1 สื่อการเรียนการสอนมีความหลากหลาย ($\bar{x} = 4.62$, S.D= 0.52) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้สร้างสื่อการเรียนการสอนโดยอาศัยหลักการการฟังประโยชน์สนทนาในชีวิตประจำวันโดยกำหนดสถานการณ์ให้แตกต่างกันออกไป และนักศึกษาสามารถประยุกต์สถานการณ์ในการฟังต่างๆ นี้ให้เข้ากับชีวิตจริงของนักศึกษาได้ ส่วนข้อที่มีค่าระดับความพึงพอใจด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ต่ำที่สุดอยู่ในระดับดีคือ ข้อที่ 3 รูปภาพที่นำมาประกอบการเรียนการสอนชัดเจนและเหมาะสม ($\bar{x} = 4.00$, S.D= 0.53) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปภาพที่นำมาประกอบส่วนใหญ่จะอยู่ในเนื้อหาการฟังเชิงธุรกิจ ทำให้นักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ที่ไม่คุ้นเคยเนื้อหาทางธุรกิจนี้เกิดความสับสน จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ค่าระดับความพึงพอใจสื่อการเรียนการสอนในข้อนี้ต่ำสุด

3.2 ด้านวิธีการสอน โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจทางด้านการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.52) ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยด้านเนื้อหาสูงสุด ได้แก่ ข้อที่ 4 คำอธิบายเนื้อหาและอธิบายวัตถุประสงค์ของแต่ละคาบเรียนชัดเจน ($\bar{x} = 4.38$, S.D = 0.52) อยู่ในระดับดี อาจเนื่องมาจากผู้สอนคำนึงถึงจุดประสงค์ของผู้เรียนเป็นหลัก มีการสร้างฝึกการฟังในสถานการณ์ต่างๆ รวมถึงมีการเทคนิคในการฟังภาษาอังกฤษอย่าง

ชัดเจน จึงทำให้ผู้เรียนเห็นภาพตามและเกิดความเข้าใจในการเรียนรู้ ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยด้านวิธีการสอน น้อยที่สุด คือ ข้อที่ 5 ความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{x} = 3.75$, $S.D = 0.46$) อยู่ใน ระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาไม่คุ้นเคยกับคำศัพท์และใช้เวลานานในการทำความเข้าใจเนื้อหาที่ ฟัง จึงเป็นสาเหตุทำให้ค่าระดับความพึงพอใจในด้านความยากง่ายของเนื้อหาต่ำที่สุด

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็น แบบฝึกที่มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิด ประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ เป็นวิชาที่ต้องฝึกทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การ อ่านและการเขียน ที่สำคัญต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ศึกษา ข้อมูลใหม่ๆ ไปพร้อมกับการฝึกใช้ภาษาให้ถูกต้อง ในสถานการณ์ที่สมจริงมากที่สุด

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแบบฝึกทักษะการ ฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่มีค่าประสิทธิภาพของคะแนนสอบหลังเรียน และค่าประสิทธิภาพของ คะแนนสอบประจำคาบเรียนไม่สูงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 แสดงว่าแบบทดสอบประจำคาบเรียนและ แบบทดสอบหลังเรียนมีเนื้อหายากเกินไป ซึ่งควรจะมีการเพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ใช้ใน ชีวิตประจำวันให้มากขึ้น นอกจากนี้ควรเพิ่มเวลาในการฝึกนักศึกษาให้มากขึ้นเพื่อให้นักศึกษาเกิด ความคุ้นเคยต่อเรื่องที่ฟังก่อนที่จะไปทำแบบทดสอบประจำคาบ และแบบทดสอบหลังเรียน

2 จากผลการวิจัยพบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีประสิทธิภาพสูง ดังนั้นควรมีการจัดทำแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ให้กับนักศึกษาทุกชั้นปี เพื่อประเมินความสามารถทางภาษา และจัดให้มีการอบรมและสอนการฟังภาษาอังกฤษให้มากขึ้น เพื่อให้ นักศึกษามีความคุ้นเคยและมีทักษะด้านการฟังที่มากยิ่งขึ้น

3. จากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมาก จึงควรจัดให้มีการเรียนการสอนที่เน้นการสอนการฟังภาษาอังกฤษตั้งแต่วิชาปรับพื้นฐานภาษาอังกฤษ เพื่อให้ นักศึกษาที่กำลังเข้าใหม่มีประสิทธิภาพในด้านการฟังภาษาอังกฤษที่มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร กับนักศึกษาทุกคน
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษา กลุ่มเก่ง ปานกลางและกลุ่มอ่อนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
3. ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาเครื่องมือและบทเรียนในการสอนภาษาอังกฤษ โดยมีการบูรณาการทั้ง 4 ทักษะ คือทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนเข้าด้วยกัน
4. ควรมีการศึกษาวิจัยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักศึกษาได้มีการฝึกปฏิบัติจริงๆ ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กาญจนา คุณารักษ์. การออกแบบการเรียนการสอน. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2539.

กลั่นพยอม สุระคาย. “การพัฒนาแบบฝึกการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่มีภาพการ์ตูน

ประกอบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนทวีวัฒนา แขวงทวีวัฒนา เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544

กฤษฎี ชื่นขมน้อย. “ปัญหาการสอนฟังภาษาอังกฤษของครูในโรงเรียนคาทอลิกระดับมัธยมศึกษา สังกัด อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2538

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. ภาษากับการสื่อสาร. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2543.

ชูเกียรติ จารัตน์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและสอนตามคู่มือครู.

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

ทัศนีย์ ศุภเมธี. การสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2542.

ทิพพดี อ่องแสงคุณ. การสอนทักษะการฟังในกิจกรรมและสื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับ

ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

นพเก้า ณ พัทลุง. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. สงขลา: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2548.

ประนอม สุรัสวดี. กิจกรรมและวิธีการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2539

ไพบูลย์ ดวงจันทร์. การใช้ภาษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542.

พิณทิพย์ ทวยเจริญ. การพูดภาษาอังกฤษตามหลักภาษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

ยุดา รักไทย. คนฉลาดฟัง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ บริษัทเอดส์เปอร์เน็ท จำกัด, 2542.

ฤทัยรัตน์ ปานจรินทร์. การพัฒนาแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนถาวรานุกุล จังหวัดสมุทรสงคราม. Veridian E-Journal. SU. Vol. 5, No. 1, January-April 2012, 2556.

วรรณิ โสมประยูร. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2539.

วาทีณี ศรีแปะบัว. “การฟัง- พูด และการปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รรถลักษณะประกอบกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอนตามคู่มือครู”. ปริญญานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538

ศิริพร ฉันทานนท์. “ข้อคำนึงบางประการในการสอนทักษะฟังภาษาอังกฤษ.” สารพัฒนาหลักสูตร. 10, 102 (กันยายน 2533): 9-10, 2533.

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น. คู่มือนักศึกษา 2556. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น. 2556

สวัสดี สุวรรณอักษร. “การศึกษาความต้องการและรูปแบบของหนังสือฝึกเสริมทักษะระดับ

ประถมศึกษา ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521”. วารสารการวิจัยทางวิชาการศึกษา. 18(4)ม 105-118, 2531.

สายฝน ทรงเสียงไชย. “ผลการฝึกอบรมครูเรื่องการสอนทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อ การสื่อสารโดย

ใช้กิจกรรมและเกมภาษา ระดับประถมศึกษา โรงเรียนอัสสัมชัญ ศึกษา”. สารนิพนธ์ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะ ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ:

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร, 2544.

สุพานี วรรณการ. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ การสอนภาษาอังกฤษ ปี 2000.

นครปฐม. สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2543.

สุมิตรา อังวัฒนกุล. กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2535.

_____. วิธีสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2540.

อมรา แสงจันทร์. “แผนการสอนเพื่อสื่อความหมาย (Communicative Approach)W.

วารสารภาษาปริทัศน์ 1, 9 (กุมภาพันธ์ 2524): 11-17, 2524.

อารี พันธุ์มณี. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ตันอ้อ, 2534.

อรุณี วิริยะจิตรา. การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์, 2532.

อัจฉรา วงศ์โสธร. การทดสอบและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ :

ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์, 2539.

_____. แนวทางการสร้างข้อสอบ. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2538.

ภาษาอังกฤษ

Anderson, Anne and Tony Lynch. **Listening**. London: Oxford University Press, 1988.

Bock, S. "Developing Material for Study of Literature". **English Teaching Forum**, 31,
3(July 1993), 2-4, 1993.

Brown, Gillian. "Twenty –five years of Teaching Listening Comprehension." **English
Teaching Forum** 23, (October 1987) : 11-15.

Byrne, Donn. **Teaching Oral English**. New York: Longman, 1987.

Carroll, J.B. "Defining Language Comprehension: Some Speculations" **Language
Comprehension and the Acquisition of Knowledge**. New York: John Wiley and
Sons, 1972.

Dakin, J. "Listening Practice" **The Language Laboratory and Language Learning**.
London: Longman, 1973.

Finocchiaro, M. **English as a Second Language: From Theory to Practice**. New York:
Regent Publishing Company, Ltd., 1973.

Fox, J.W. "Teaching Listening Skills" *English Teaching Forum*. 12 (December 1974), 42-45, 1974.

Gratz, A.W. "Goal: Maxi Listening" *English Journal*. (February 1973). 110-114, 1973.

Gunter, M. et al. (1990). *Instruction: A Model Approach*. Massachusetts: Allyn and Bacon, 1990.

Hipple, T.W. *Readings for Teaching English in Secondary Schools*. New York: The Macmillan Publishing Company, Ltd, 1973.

Hoskisson, Kenneth, and Gail E, Tompkins. *Language Arts*. Ohio: Merrill Publishing Company, 1987.

Krashen, S.D., & Terrell, T.D. *The Natural Approach*. Great Britain: The Alemany Press/Pergamon Press Ltd., 1983.

Langer, Judith. and Albany, Suny. "Research on Written Composition: A Response to Hillock's Report." *Research in the Teaching of English*, 22 (February, 1988), 89-99.

Littlewood, William. *Communicative Language Teaching*. London: Cambridge University Press, 1990.

Nation, Paul. "Listening Techniques for a Comprehension Approach to Language Learning." *English Teaching Forum* 23 (October 1985) : 17 -19, 1985.

Nixon, U. "Developing Appropriate Materials". *Forum* 33, 3(July-September 1995), 1995.

Paulston, Christina B. and others. **Teaching English as a Second Language:**

Techniques and Procedure Mass. Winthrop, 1976.

Rivers, W.M. "Hearing and comprehending". **English Teaching Forum**. 28 (3), 18-19,

1980.

Rivers, Wilga and Marry S. Temperley. **A Practical Guide to the Teaching of English as**

a Second of Foreign Language. New York: Oxford University Press, 1978.

Seels, B. and Glasgow, Z. **Exercise in Instructional Design**. New York: Merrill Publishing

Company, 1990.

Stevens, P. **Teaching English as an International Language: From Practice to**

Principle. New York: Pergamon Press, 1980.

Tomlinson, B. **Material Development in Language Teaching**. Cambridge: Cambridge

University Press, 1998.

Underwood, M. **Teaching listening**. New York: Longman Inc., 1993.

Valette, Rebecca M. **Modern Language Testing**. 2nd ed. New York: Harcourt Brace

Jovanovich, 1977.

Valette, R.M. and Disick, R.S. **Modern Language Performance Objectives and**

Individualization. New York: Harcourt Brace Jovanovich, Inc., 1973.

Yagang, Fan. "Listening problems and Solution" **English Teaching Forum**.

(January, 1993), 11-12.

Yanus, Noor Azlizna. *Preparing and Using Aids for English Language Teaching*. Kuala

Lumpur: Oxford University Press, 1985.

ภาคผนวก

TNI

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามความพึงพอใจการพัฒนาแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับ
นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2

TNI

แบบสอบถามความพึงพอใจการพัฒนาแบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษา

คณะวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 2

คำชี้แจง กรุณาเขียนตัวเลข ลงในช่องว่างความพึงพอใจของข้อคำถามและเขียนข้อเสนอแนะลงในช่องข้อเสนอแนะที่กำหนดให้โดยมีค่าระดับความคิดเห็น

5	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	พึงพอใจมาก
3	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น							
	คาบที่ 1	คาบที่ 2	คาบที่ 3	คาบที่4	คาบที่5	คาบที่ 6	คาบที่ 7	คาบที่8
ความพึงพอใจด้านสื่อการเรียนการสอน								
1. สื่อการเรียนการสอนมีความหลากหลาย								
2. ขนาดตัวอักษรของสื่อที่นำมาสอนอ่านง่าย								
3. รูปภาพที่นำมาประกอบการเรียนการสอนชัดเจนและเหมาะสม								
ความพึงพอใจด้านวิธีการสอน								
4. คำอธิบายเนื้อหาและอธิบายวัตถุประสงค์ของแต่ละคาบเรียนชัดเจน								
5. ความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน								
6. มีการประเมินผลการเรียนทุกคาบและเหมาะสมดี								
7. แบบฝึกหัดในแต่ละคาบเรียนมีจำนวนข้อและมีความยากง่ายเหมาะสม								

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างข้อสอบการฟัง

TNI

Directions: Write the words to fill the gaps.

Sumi: Hi, Pablo. How are you?

Pablo: Hi, Sumi. (1) _____, thanks.

Sumi: Pablo, this is Greta.

Pablo: Hi, Greta, (2) _____ Pablo.

Greta: Hi. How are you?

Pablo: I'm fine, thanks. (3) _____ from, Greta?

Greta: I'm from Germany. Where are you from?

Pablo: I'm from Argentina. (4) _____ you.

Greta: Nice to meet you too.

Directions: Choose the best answer.

5. Lucy's surname is

a. More.

b. Moor.

c. Moore.

d. Moo

6. She is in class

a. 1C.

b. 4C

c. 1B.

d. 4B.

7. Lucy is

a. 13.

b. 14.

c. 15.

d. 16

8. The librarian asks for Lucy's

a. address.

b. photo.

c. passport.

d. student card

Directions: Match the speaker with the correct job.

tour guide	shop assistant	dentist	pilot	nurse

9. Speaker A works as a _____.

10. Speaker B works as a _____.

11. Speaker C works as a _____.

12. Speaker D works as a _____.

13. Speaker E works as a _____.

Directions: Choose True/False for the following statements

14. There are four different age groups that play water polo True/False

15. Tyrone wants to join the under 14s club. True/False

16. The under 16s water polo team train three times a week. True/False

17. Water polo matches are played on Saturdays. True/False

18. You have to pay to join the water polo classes for under 18s. True/False

19. You need to bring a photo to register at the swimming pool. True/False

20. Training for the water polo team starts this week. True/False

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล   วิภาณี เฟื่องเนตร

วัน เดือน ปีเกิด   2 มิถุนายน 2526

สถานที่อยู่ปัจจุบัน   42/33 ซอย 143 ถนน นวมินทร์
แขวงนวลจันทร์ เขตบึงกุ่ม กทม. 10230

สถานที่ทำงาน   1771/1 สำนักวิชาพื้นฐานและภาษา สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
ถนนพัฒนาการ สวนหลวง กรุงเทพฯ 10250
โทร. 02-7632600 ต่อ 2834

ตำแหน่งงาน   อาจารย์ประจำแผนกภาษาอังกฤษ

ประวัติการศึกษา

- Certificate in Academic Writing, University of Queensland, Australia
- ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษธุรกิจ) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
- M.A.A., Central Queensland University, Australia
- กศ.ม. (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร
- D. Prof., (Transdisciplinary Study), Central Queensland University, Australia